

bb 83. versbarát irodalmi est debrecenben

vid gk szb la

1964. április 21.

a debreceni versbarát mozgalom kedden este rendezte első irodalmi estjét. ebből az alkalomból a városba érkezett csóóri sándor, fodor andrás és váci minály költő, akik délután a kossuth lajos tudományegyetemen író-olvasó találkozón vettek részt. este az ady endre művelődési házban nagy érdeklődés mellett került sor a versbarát irodalmi estre, amelyen a fővárosi költőkön kívül közreműködött a debreceni kossuth gyakorló gimnázium szavalóköre. /mti/

..-

bb 84. magyar küldöttség utazott dimitr ganev temetésére

t zs/gk szb la

1964. április 21.

dimitr ganevnek, a bolgár népköztársaság nemzetgyűlése elnöksége elnökének, a bolgár kommunista párt politikai bizottsága tagjának temetésére kedden este magyar küldöttség utazott szófiába, a küldöttség tagjai: gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, az elnöki tanács helyettes elnöke és dr. nezával ferenc, az mszmp központi bizottságának tagja, igazságügyminiszter.

a delegációt a keleti pályaudvaron kiss károly, az elnöki tanács titkára, csanádi györgy közlekedés- és postaiügyi miniszter, bojti jános külügyminiszterhelyettes és gyenes andrás, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának helyettes vezetője bucsuztatta. ott volt a bucsuztatásánál jancso georgiev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

..-

- v é g e -

21.50/.a

.- 56 -

me

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 169-400, 360-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1964. április 22.

bb 1. kőbányán 800 személyes mozi, Zuglóban három szakközépiskola épül - ülést tartottak a kerületi tanácsok végrehajtó bizottságai

i hi/gk-lm zs

1964. április 22.

a kerületi tanácsok végrehajtó bizottságai több fontos helyi problémát tárgyaltak legutóbbi üléseiken. a 10. kerületi tanács végrehajtó bizottsága megvizsgálta az idén befejeződő nagyobb építkezések helyzetét. kőbányán ez idő szerint több vállalati irodaház, üzemi szociális létesítmény épül, számottevő beruházásokkal gazdagodik a lakóterület is, az utóbbiak között a legjelentősebb a régóta sürgetett kőbánya mozi létrehozása a pataki istván téren. a 800 személyes, szélesvásznú filmszínház, amelynek nagyterme hangverseny rendezésére is alkalmas lesz, a fővárosi beruházó vállalat építi, 18 millió forint költséggel. a korszerű létesítmény műszaki átadása néhány napon belül megtörténik, a mozi előreláthatólag a nyár elején nyitja meg kapuit.

zuglóban a szakmunkásképzéssel foglalkozott a kerületi tanács végrehajtó bizottsága. a kerületi üzemek szakmunkásutánpótlását lényegesen megkönnyíti majd, hogy a fővárosi tanács, illetve az építésügyi minisztérium támogatásával építőipari, szerszámkészítő és egy vegyes kötszövő és elektroműszerész szakközépiskolát építenek a gyorsan fejlődő városrészben. amíg az új intézmények tető alá kerülnek, az egressy gábor gimnáziumot szakmát adó középiskolává szervezik át, az átszervezés „alapokmánya”, a telefongyár és a gimnázium közötti szerződés, amely szerint az új tanévben évfolyamonként két elektroműszerész, és két mechanikai műszerész osztályt indítanak. a szakmai oktatáshoz szükséges műhelyépület tervét a vegyterv mérnökei társadalmi munkában készítik el. /mti/

..-

-1-

me

bb 2. „a 400 éves shakespeare,, a rádióban

1 s/gk szb fm

1964. április 22.

a magyar rádió drámai osztálya shakespeare születésének 400. évfordulója alkalmából a nyári hónapokban felújítja a népszerű „shakespeare-ciklus,, legjobb felvételeit.

junius 5 és augusztus 9 között a nagy angol drámaíró hat színművét közvetítik. „a 400 éves shakespeare,, című emlékműsor-sorozatot a madách színház nagyszerű hamlet-előadásával nyitják meg. a címszerepet gábor miklós, gertrud királynét tolnay klári, claudiust bessenyei ferenc, poloniust pedig ajtay andor alakítja.

ezután a „szentivánéji álom,, és a „2. richárd,, című színműveket közvetítik hangfelvétellel. a „2. richárd,, főszerepét somogyvári rudolf játssza. a sorozatba „coriolanus,, és „a makrancos hölgy,, című darabok stúdiófelvételével folytatják. a shakespeare-ciklust a nemzeti színház „othello,, produkciójának régebben készült hangfelvételével zárják. /mti/

..-

bb 3. kétmillió devizaforintot hoz az idén a csiga

1 cs/j szb ká

1964. április 22.

a fás, bokros legelőkön, vizenyős réteken, égerligeteken ezerszámra található éticsiga egyes nyugat-európai országokban ingyencsemegének számít. a magyar vadkereskedelmi vállalat a múlt évben kereken 300 000 kiló éticsigát szállított franciaországba, svájcba és a német szövetségi köztársaságba, s ez az igazán olcsón „előteremtett,, exportáru másfélmillió devizaforintot hozott a magyar népgazdaság „konyhájára,,.

az idén csaknem két héttel korábban kezdődött a csiga-szezon; a múlt évben április 24-én indították el az első csigás-vagont, az idén pedig már április 13-án. jelenleg naponta egy vagon csiga fut ki a soproni gyűjtőtelepről, májusban viszont már két vagon lesz a napi exportadag.

a csigagyűjtés áprilistól junius végéig a falusi iskolás gyerekek és a nyugdíjas öregek kitűnő kereseti forrása. a mellékfoglalkozásként gyűjtőgetők általában 2000-3000 forintot keresnek egy idényben, a tapasztalt, régi „csigásoknak,, azonban átlagosan 5000-6000 forintot fizetnek ki a mavad-telepek. a gyűjtési kedv az idén igen jó, s a „csigatermés,, is bőségesnek ígérkezik. az export-előirányzat kereken 100 000 kilóval több a tavalyinál, s a devizahozam valószínűleg eléri a kétmillió forintot. /mti/

..-
- 2 -

mo

bb 4. több mint egymillió könyv az árusító asztalokon - az ünnepi könyvnét előkészületei

1 bi/tr szb fm

1964. április 22.

a május 23-tól 31-ig megrendezendő ünnepi könyvhét előkészületei már előrehaladott állapotban vannak, a program egyre konkrét formát ölt a városokban, községekben.

a kiadói főigazgatóságtól nyert értesülés szerint a könyvhétre 63 mű jelenik meg 1.1 millió példányban. ez a példányszám másfélszerese a tavalyinak, az idei könyvhét szervezése több vonatkozásban eltér a korábbi évek hagyományos módszereitől. már az előkészületeket is hosszas vita előzte meg a napi sajtóban, az irodalmi folyóiratokban a könyvhét jellegéről. az írószövetség elnöksége és a művelődésügyi minisztérium is több alkalommal megvitatta az elképzeléseket és a teendőket.

végül az a nézet győzedelmeskedett, hogy az idei könyvhét elsősorban a mai magyar irodalom ünnepe legyen, de emellett - főként az olvasótábor növelése érdekében - nyújtson alkalmat a magyar klasszikusok és a külföldi művek könnyebb megszerzésére, illetve nagyobb számban történő kiadására is. a színvonal tekintetében a kiadók és a rendezőszervek a mércét az eddiginél magasabbra állították. ennek következtében választékban valamelyest csökken a tavalyihoz képest az új magyar művek száma. ezzel szemben nőtt az utánnomások aránya: nemcsak a józsef attila-díjjal kitüntetett íróktól jelennek meg sikeres művek új kiadásban, hanem az utóbbi esztendő több más színvonalas műve is ismét az olvasóközönség kezébe kerül.

a kiadványok általában nagy példányszámban látnak napvilágot. a verseskötetek átlagosan 7-8 000 példányban, a regények 20-30 000 példányban, a klasszikusok között pedig akad százezren felüli példányszámu kiadás is.

a könyvhét alkalmából utánnomásban újra megjelenik a fiatal költők antológiája, valamint a fiatal prózaírók új antológiája. az ismeretterjesztő irodalomban a muzsikáló zenetörténet első kötete számos hanglemmel melléklettel áll az érdeklődők rendelkezésére.

a megyei és helyi rendező bizottságok már megkezdték az író-olvasó találkozók, irodalmi estek, irodalmi ismeretterjesztő előadások előkészítését. a művelődési otthonokban, üzemekben, könyvtárakban a tit helyi csoportjainak közreműködésével szervezik meg az olvasó-megbeszéléseket, irodalmi előadásokat.

a könyvhét alatt a könyvesboltok a szükségletnek megfelelően meghosszabbítják a nyitvatartási időt. a városi nagyobb sátrakban egész héten árusítanak. a külső kerületekben, új lakótelepeken is nagy gondot fordítanak az utcai árusítás megszervezésére.

/folyt.köv./

- 3 -

mo

bb 4. /több mint... 1. folyt./- szb

az elv az, hogy adott esetben inkább a belső kerületekben fogják csökkenteni a sátrak számát..

a távoleső településeket guruló könyvesboltok és művelődési autók keresik fel. a művelődési autók a kölcsönzésen kívül könyv-árusítással is foglalkoznak a könyvhéten. a rendező szervek a könyv-árusítást nagyszabású könyvtombolával kapcsolják össze. minden 20 forintos könyvvásárlás után egy-egy tombolajegyet adnak. az első díj egy 10 000 forint értékű, szabadon kiválasztható könyvtár és egy háromajtós könyvszekrény. a legkisebb nyereség 300 forint értékű könyvutalvány. összesen 560 nyereséget sorolnak ki, 200 000 forint összértékben. /mti/

..-

bb 6. egész estét betöltő magyar táncfilm előkészületei - 250 táncos, 240 zenész - az első forgatási nap: május 12

i s/gk szb fm

1964. április 22.

a magyar filmgyártó vállalat játékfilmstúdiójában készülnek az első egész estét betöltő magyar táncfilm forgatására. az „élet-be táncoltatott leány”, című alkotást, - amely az egész magyar táncművészetet reprezentálja majd, - banovich tamás rendező, akinek rövid táncfilmjei világhírűek. eddig 40 kisfilmet rendezett; legismertebb művei az „ecseri lakodalmas”, és a „cigánytánc”, amelyek több nemzetközi fesztiválon díjat nyertek. a film forgatókönyvét szintén banovich tamás írta, s ő tervezte a nagyszabású díszleteket is.

a film a nő egyéniségét kívánja bemutatni három világban - a népi balladai világban, a barokk milióban és végül napjaikban. mindhárom rész főszereplője orosz adél, a magyar állami operaház primaballerinája, partnere sipeki levente, az operaház szólistája. a film zenéjét vujicsics tihamér szerezte. a történetnek prózai szereplői is lesznek.

a koreográfiákat rábai miklós, harangozó gyula és seregi lászló tervezte. a filmben mintegy 250 táncos szerepel. közreműködik az állami népi együttes és a duna együttes, valamint a magyar állami operaház balettkara, a magyar rádió és televízió szimfonikus zenekara, az operaház zenekara és a rádió kibővített tánczenekara.

a film zenei felvételei már elkészültek. a táncban elbeszélte történet első jeleneteit a tervek szerint május 12-én veszi filmszalagra szécsényi ferenc operatőr. a forgatást előreláthatólag augusztusban fejezik be. /mti/

..-
- 4 -

me

bb 5. pelikán a köröstarcsai petőfi tsz halastaván

vid tr-lm ie

1964. április 22.

ritka „vendégre”, figyeltek fel a napokban köröstarcsán: a petőfi tsz nagykiterjedésű halastavára egy kissé hattyura emlékeztető, különleges madár érkezett. a szakemberek megállapították, hogy pelikán. ez a madárfaj száz évvel ezelőtt a kis-sárrét mocsárvilágában még hazánkban is költött, a lecsapolás után azonban teljesen eltűnt erről a vidékről. a mezőgazdasági kultúra fejlődésével egyébként világviszonylatban is nagyon megcsappant a pelikán-állomány: most már jóformán csak a dobudzsai ősmocsárban költenek. a különös vendég a jelek szerint nagyon jól érzi magát a köröstarcsai halastavon. a pelikán ugyanis kizárólag hallal táplálkozik, s köröstarcsán bőven talál ennivalót. /mti/

..-

bb 7. majomsziget a veszprémi állatkertben

vid sk-lm ie

1964. április 22.

a veszprémi állatkert a napokban két páviánt kapott ajándékba a csehszlovákiai bajnicei állatkertből. nemrégben a veszprémi vízművek afrikában járt képviselői csimpánz-párral lepték meg az állatkert vezetőit. a majmok elhelyezését ötletesen oldják meg: egy kis mesterséges tóval körülvett szigeten biztosítanak számukra szabad mozgást. /mti/

..-

bb 8. értékes szerszámokkal, kigépekkal segítik az ipari tanulók az iskolai gyakorlati képzést

i vt/sk-lm -cz

1964. április 22.

a művelődésügyi minisztérium és a munkaügyi minisztérium illetékesei megállapodtak abban, hogy a szakmunkástanuló intézetekben előállított kész- és félkésztermékeket - butorokat, szerszámokat, kigépeket, a gyakorlati oktatáshoz szükséges különféle eszközöket, felszereléseket - a művelődésügyi minisztérium felügyelete alá tartozó iskolák, intézmények felhasználhatják szertáraik, politéchnikai műhelyeik felszerelésének bővítésére.

a megállapodás alapján a szakmunkástanuló intézetek elsősorban olyan felszerelési tárgyat és egyéb eszközt juttatnak az iskoláknak, amelyeket „háziilag”, nehéz előállítani, nagyban gyártásukkal pedig az ipar nem foglalkozik. az intézetek például az ipari tanulók készítette fémfűrészkereteket, egyszerű hegyes körzőket, rögzíthető hegyes körzőket, pontozókat, lyukasztókat, félkaros kalapácsokat, üveges kalapácsokat, fém-lombfűrészeket, állítható fordítóvasat, hajlitott rajztűt, szegecshuzót, szegecsfejezőt, domborító kalapácsot, gépsatut, szegecshuzófejezőt stb „szállítanak”, majd az általános és középiskoláknak, hogy ezekkel is segítsék a gyakorlati oktatást. /mti/

..-
- 5 -

me

bb 9. besurranó tolvajokat ítélte el a fővárosi bíróság

i bc/tm vm zs

1964. április 22.

rafael józsefné budapesti lakos szőnyegárúsítás ürügyén behatolt idegen lakásokba s a keze ügyébe eső értékesebb holmikat, pénzt ellopta. ékszereket, órákat, textil-anyagokat tulajdonított el s volt olyan lakás is, ahonnan nyolcezer forintot vitt el. a tolvajlást több helyen megkönnyítette a tulajdonosok könnyelmősége: nyitva hagyták a lakás ajtaját, vagy egyedül hagyták a helyiségben a rossz-szándéku látogatót.

hasonló módon követett el bűncselekményeket anyja, rafael istvánné, budapesti lakos is, több alkalommal pedig együtt mentek „szőnyeget árusítani”,.

a fővárosi bíróság rafael józsefnét négy és félévi, rafael istvánnét három évi szabadságvesztésre ítélte jogerősen./mti/

- . -

bb 10. hangversenyorgona-avatás pécssett

vid j vm fm

1964. április 22.

a zenekulturájáról híres pécs hangverseny-organával gazdagodik. az orgona - amelyet vönöczky endre tervezett - klasszikus és modern zeneművek megszólaltatására egyaránt alkalmas lesz. a hangszer 2336 különféle sípból áll, a legkisebb hossza egy centiméter, a legnagyobb pedig öt méter.

az orgonát a liszt ferenc hangversenyteremben helyezik el. áprilisban végzik a szerelést és május közepén tartják az avatóhangversenyt./mti/

- . -

bb 11. nyári egyetem, várszínház, opera-és operettetek gyulán - elkészült a fürdőváros nyári programja

vid j vm fm

1964. április 22.

a gyógyhatású vizéről és fürdőjéről híres gyulán mozgalmas lesz az idei nyár. a csigakert hatalmas szabadtéri színpadán hangversenyeket, fővárosi és szegedi művészek közreműködésével opera-és operettetek rendeznek. júliusban kerül sor a gyulai várjátékokra. harmadik alkalommal nyitják meg az eszperantó nyári egyetemet, amelyre számos külföldi vendég is jelentkezett. augusztusban gyulán vendégszerepel a 120 tagú lublini művészegyüttes. ugyancsak augusztusban ünnepli fennállásának 15 éves jubileumát a magyarországi románok demokratikus szövetsége./mti/

- . -

8.40/-n

-6-

bb 12. negyedik béla, mária terézia-korabeli krajcárok, kossuth bankók egy szolnoki gyűjteményben

vid j vm fm

1964. április 22.

értékes pénzgyűjteménnyel rendelkezik szolnokon hegedüs lászló, a városi tanács ipari előadója. gyűjteménye csaknem az egész hazai pénztörténetet felöleli az árpád-házi királyoktól napjainkig. megtalálhatók a negyedik béla, valamint mária terézia idejéből származó krajcárok, az 1700-as években forgalomban volt negyedkrajcárosok, valamint a hazánkban is használt osztrák tallérok. a „pénzmuzeum”, értékes darabjai az 1848-as szabadságharc idejéből származó kossuth-bankók, amelyeknek több címlete van a gyűjtő tulajdonában.

a régi magyar pénzek mellett láthatók a legújabb kor pénznemei is: többek között az első világháború befejezése után forgalomban volt, ugynevezett kék-pénzek, a horthy-rendszer idején kiadott fil-lérek és pengők különféle változatai. ezenkívül számos éremmel is rendelkezik, amelyet a nagy történelmi évfordulók emlékére, híres művészek, tudósok tiszteletére bocsátottak ki. a mintegy 200 féle pénzből álló anyag a napjainkban forgalomban levő magyar pénzekkel zárul.

az értékes, szép gyűjteményt - a szolnoki kulturális hetek alkalmából - a szolnoki ipari tanuló intézet hallgójában is bemutatták az érdeklődőknek./mti/

- . -

bb 16. félmilliárd „méhcsecsemő”, - kikeltek az első méhek a baranyai kaptárakban

vid sk vm ie

1964. április 22.

a baranyai kaptárak új lakókkal gyarapodtak: kikeltek az idei első méhecskék. a természet a mostani tavaszon rendkívül kedvező körülményeket teremtett a méhek szaporodására. a duna és a dráva árterein sok éve nem tapasztalt bőségben virágzanak a füzek és a nyárfák, a gazdag virágportermés pedig a fiasítások számának növelésére ösztönzi a méheket. a szakemberek véleménye szerint kilátás van arra, hogy az akáchordásig egy-egy méhcsalád háromszorosára vagy négyszeresére fejlődik. a már kikelt kisméhek egyelőre „házimunkát” végeznek: takarítják a sejteket és a kaptárakat, s dajkálják a többi fiasítást. sokan közülük már repülni is tanulnak, úgy hogy néhány nap múlva részt vehetnek a hordásban. ezekben a hetekben körülbelül félmilliárd „méhcsecsemő”, lát napvilágot a baranyai méhészetekben. jelenleg tizennétezer méhcsalád van a megyében, de a méhek számának nagymérvű gyarapodása jó lehetőséget teremt, hogy a nyár folyamán a méhészek újabb kaptárakat népesítsenek be./mti/

- . -

9,10/m

- 7 -

sc

bb 13. értékes exportmunkákhoz jutott kőbánya valamennyi üzeme - 8500 motor soronkívül az ndk-nak - megkezdődött a 650-es tv készülékek exportja - csúcseredmény az egyesült gyógyszergyárban

i sl sk vm vg

1964. április 22.

a tizedik kerületi pártbizottság társadalmi brigádjainak legutóbbi felmérésekor kiderült, hogy az exportmunkák szempontjából kőbánya a főváros legjelentősebb kerülete. a tizedik kerületben működő 64 termelőüzem kivétel nélkül fontos exportmunkákat kapott, s az idén összesen több mint 4 milliárd forint értékű árut készítenek 54 ország részére. gyártmányaik többsége, mint például az orion-gyár tv-készülékei, a kőbányai porcelángyár műszaki porcelánjai és ferritjei, a vegyipari gép-és radiátorgyár sütőkemencéi, az eka-gyár világítótestei elérik a nemzetközi színvonalat, s ezért nyugaton és keleten szívesen vásárolják. exportterveik nagyobbak a tavalyinál s rendeléssel jól el vannak látva s már az év első hónapjaiban mintegy 900 millió forint értékű árut gyártottak külföldi országok részére.

az első negyedévben 141 millió forint értékű exportáru gyártásával az egyesült gyógyszer-és tápszergyár ért el csúcseredményt de igen sikeresen dolgozott a kőbányai szerszámgépgyár is, amely 11,1 százalékkal túlteljesítette esedékes exporttervét. szinte naponta érkeznek további külföldi rendelések. a ganz kapcsolók és készülékek gyára például legújabb típusu túlfeszültség-levezetőre olyan sok rendelést kapott, hogy az igényeket már alig bírja kielégíteni. a szerszámgépipari művekhez az elmúlt egy hét folyamán, több mint 500 szerszámgépre érkezett rendelés, míg az orion-gyár korszerű at-650 típusu televíziókészülékkel arat nagy sikereket. a kiváló minőségű és rendkívül mutatós készülékekből az idén már nagyobb mennyiséget szállítanak csehszlovákiába, finnországba, az nszk-ba, svédországba, 43 ezret pedig romániába. egy angol cég az idén első ízben többszáz hangszórót vásárolt az oriontól.

a kerület néhány üzeme még soronkívüli exportmunkákat is vállalt a dinamo villamosforgó gépgyár például az ndk kérésének eleget téve, terven felül 8500 három-és négy kilowattos motort készít. vállalatához a csepel művek és a kőbányai vas-és acélöntőde is csatlakozott, a két üzem júliusra elkészíti a motorokhoz szükséges öntvényeket, a szerelést augusztusban megkezdik és szeptember végén már utnak indíthatják a 8500 soronkívüli motort. /mti/

- . -

9,20/m

- 8 -

bb 14. indiai geológus tanulmányozza a velencei hegység gránitját

tz/lk/m/vg

1964. április 22.

nemrég kezdte meg vizsgálatait a velencei hegységben n.w. gokhale indiai geológus, aki most tölti aspiranturájának éveit az eötvös Loránd tudományegyetem földtani tanszékén.

a fiatal kutatót, elsősorban a vulkanikus eredetű kőzetek érdeklik. most a velencei hegységben a gránit keletkezését igyekszik megállapítani. mindmáig eldöntetlen ugyanis a kérdés, hogy ezek a gránittömegek annakidején vajon a földkéreg alatti olvadt magmából törtek-e fel, sokhelyütt egészen a felszínig, vagy már eredetileg is ott volt más kőzetekből - palából, homokkőből stb. - alakultak-e át az idők folyamán. a kérdés tisztázása nemcsak a tudomány számára lenne jelentős siker, hanem bizonyos vonatkozásokban utmutatást adna a nyersanyagkutatónak is. abból ugyanis, hogy a mai gránit mikor és milyen módon keletkezett, következtetni lehet a környéken lejátszódott ércesedési folyamatokra is.

az indiai geológus vizsgálatai tehát nem csupán saját tudományos érdeklődését elégíthetik ki, hanem gyakorlati haszonnal is járhatnak mind hazánk, mind pedig india számára, amelynek óriási területén számos olyan jellegű földtani képződmény található, mint amilyen éppen a mi velencei hegységünk. /mti/

-...-

bb 15. az idén elkészül a baross téri földalatti állomás mozgólépcső alagútja

i hbj/tm/m/vg

1964. április 22.

az idén a földalatti építkezéseink legfontosabb munkahelye a baross tér.

a baross téren a föld alatti állomástérséget már kialakították. tulajdonképpen három, egyenként 8.5 méter átmérőjű, tubbinggel bélelt alagútból áll, s az alagutakat sűrűn egymás mellett átjárókkal kötötték össze. gyakorlatilag egy óriási földalatti térség található a baross tér alatt, amely körülbelül 120 méter hosszú, mintegy 29 méter széles és 8.5 méter magas. a két szélső alagutban a szerelvények közlekednek, a középső lesz a perron. a középsőből huzódik a felszínre az a rézsutos alagút, - hasonló a bányák lejtaknájához - amelyekben a mozgólépcsőket helyezik el. ebben a rézsutos alagutban szállítják a mozgólépcsők mind lefelé, mind felfelé az utasokat.

/folyt.köv./

9.24/-n

-9-

bb 15. /az idén ... 1. folyt./ m

a rézsutos alagutat két részből készítik. az egyik része, a felső fele - mintegy 26 méter - a felszínen készül vasbatonból. ha elkészült, ezt az objektumot lesüllyeszti körülbelül 15 méter mélységbe. a másik, alsó részét már bányászati módszerrel alakítják ki. a rézsutos alagut még az idén elkészül.

a rézsutos alagutból - a lejtaknából - még nem jut ki közvetlenül az utas a felszínre, hanem egy olyan felszín alatti terembe kerül, mint az astória aluljáró, onnan sétálhat ki az előcsarnokba, gyakorlatilag a felszínre. ezt a két objektumot is részben még az idén megépítik.

az építkezés miatt a baross tér parkját valósággal felszántották. bár jövőre a földalatti építők ezen a munkahelyen befejezik a felszíni kijárat kialakítását, a tér azonban még hosszabb ideig építkezési terület lesz, mert teljesen átrendezik. a térrendezés végleges tervei még nem készültek el, az azonban valószínű, hogy a földalatti felszíni kijáratától gyalog aluljárók vezetnek a keleti pályaudvar csarnokába és a környékbeli utcatorkolatokhoz, illetve villamos-, autóbussmegállókhöz. /mti/

bb 21. önkiszolgáló könyvtár a simontornyai bányában

vid/j/m/fm

1964. április 22.

a simontornyai bányagyár szakszervezeti művelődési házában 8000 kötetes könyvtárát sok százan látogatják. a könyvkölcsönzés megkönnyítésére a gyár egyik üzemrészében önkiszolgáló fiókot rendeztek be. ahol a kölcsönzők maguk jegyzik be a kártyákra, milyen könyveket visznek haza, s azt is beírják, mit szeretnének legközelebb olvasni.

tervbe vették, hogy még három üzemrészben nyitnak hasonló önkiszolgáló könyvtárfiókot. /mti/

bb 22. gyűjtik a pásztorélet emlékeit, az egykori béresek, cselédek élettörténeteit bács-kiskun megyében

vid/j/m/fm

1964. április 22.

bács-kiskun megyében az egykori szegénysorsu pusztai emberek élettörténetei lassan feladás homályába merülnek. a béresek cselédek századeleji és horthy-korszakbeli sanyaru életének epizódjait most meggyeztette összegyűjtik. /folyt.köv./

9.30/-n

-10-

le

bb 22. /gyűjtik ... 1. folyt./ m

bácskában dr. solymos ede, a bajai muzeum igazgatója kutatja a pásztorélet szokásait, tárgyi emlékeit. az idén érsekcsanád községben fejezi be kutatásait. kiskunfélegyháza környékén dr. lükő gábor, a kiskun muzeum igazgatója kezdett hasonló munkához, és összegyűjti a vidéken már kihalófélben levő szücsmes-terseg legszebb termékeit is. a diszes subákból, bundákból máris szép gyűjteménye van a muzeumnak. a kalocsa környéki falvakban - a járási tanács pályázati felhívására - az egykori uradalmi béreslegények, cselédek és kubikusok élettörténeteit írják össze az idén. a kiskunfélegyházi muzeum munkatársai főleg a parasztköltők verseinek gyűjtésében jeleskednek. a verseket nyomtatásban is kiadja majd a muzeum. /mti/

bb 24. világszint felett az elzett záruk biztonsága

i sl/tr/m/vg

1964. április 22.

a világnak alig van országa, ahol ne ismernék az elzett gyár nevét, jelenleg is 70 állam vásárolja az elzett lakatokat és zárokat. a gyár a nagy nemzetközi versenyben is meg akarja őrizni népszerűségét, ezért igyekszik a világszínvonalnál is jobb árut adni.

nemrég összegyűjtötték a világ legnevesebb lakatgyárainak 40 féle termékét, s azokat a 10 legfontosabb minőségi mutató alapján összehasonlították az elzett lakatokkal, zárokkal. megállapították, hogy a magyar áru csaknem minden szempontból elő-ri, sőt túlhaladja a külföldi gyártmányok - egyébként szintén magas - színvonalát. az elzett lakat a híres nyugat-német, angol, amerikai és olasz lakatoknak is méltó versenytársa. a záro-
rak külalakja, kidolgozása, lakkozása, a gépi megmunkálás fo-
ka, s különösen biztonsága élenjár a nemzetközi ranglistán. a legbiztonságosabbnak világszerte az ugynevezett cilinderezá-
kat tartják, ahol sokszáz kulcs közül sem akad két egyforma. a legtöbb gyár a kulcsain elhelyezett négy csap ötféle magas-
ságának variálásával 1.024 egymástól eltérő kulcsot képes elő-
állítani. az elzett gyár négy helyett öt csapot alkalmaz, és ez nagy különbség itt csak minden 3.126-ik kulcs egyforma, s ezzel több mint háromszorosára növeli a zár biztonságát.

az elzett gyártmány jó minősége, tovább bővíti a gyár kül-
földi piacát, az export-rendelések értéke az idén ismét
23 százalékkal növekedett. /mti/

le

9.35/-n

-11-

bb 17. gömbölyödnek a kisnyulak

vid sk vm ie

1964. április 22.

csongrád megyében, az ország apróvadakban leggazdagabb vidékén, a zöld mezőkön élénk mozgás látható most. a sűrűn kelt őszi vetések között fürgén ugrádoznak a nyulak. a tapsifülesek első fiókái márciusban láttak napvilágot éppen akkor, amikor váratlanul visszatért a tél, így a gyenge kis vadak közül nagyon sok elpusztult. a második, az áprilisi szaporulat viszont igen jó, az állatok szépen fejlődnek. most már bőven találunk táplálékot a földeken, s gömbölyödnek, gyorsan nőnek a kisnyulak. a traktorosok is vigyáznak ilyenkor, hogy ne tegyenek kárt a nyulafészkekben. a vadgazdálkodási szakemberek szerint az idén mintegy 4000 tapsifüles nő fel csongrád megyébe.

..

bb 18. idén is teljes lombkoronát növeszt a rákóczi-szilfa

vid sk vm ie

1964. április 22.

az ország egyik legszebb védett természeti kincse, a balatonkenesei rákóczi-szilfa újra kizöldült. a fa, amelyet eötvös károly szerint már az 1532-i kenesei országgyűlés idején is megvolt, a néphit szerint onnan kapta nevét, hogy második rákóczi ferenc egyszer hozzá kötötte lovát. a szilfa-aggastyánt rendszeres ellenőrzés alatt tartják. két évvel ezelőtt óriásdarut állítottak mellé és 13.000 forintos költséggel megmetsztették csonka koronáját. a napokban újra kintjártak a fánál a természetvédelmi felügyelők és beható vizsgálattal megállapították: a többszáz éves fa-egy ága kivételével idén is teljes lombkoronát növeszt./mti/

..

bb 20. csillagvizsgáló szekszárdon

vid j vm fm

1964. április 22.

szekszárdon csillagvizsgálót rendez be a tit tolna megyei szervezete. a megyei űrhajózási és csillagászati szakosztály elkészítette az építés tervét és költségvetését. a csillagászati távcsövet a város egyik magaslatán állítják fel, s ott bemutatókat rendeznek.

a csillagvizsgáló a városi tanács anyagi támogatásával és társadalmi összefogással ez év nyarán készül el./mti/

..

9.40/-n

-12-

bb 19. nagyüzemi termesztésbe kerül az ujonnan nemesített kisgyümölcsű görögdinnye

vid sk vm ie

1964. április 22.

a duna-tisza -közi mezőgazdasági kísérleti intézetben új görögdinnye-fajtákat állítanak elő a köztermesztésben leromlott, elkorcsosodott fajták felváltására. a nemesítés egyik célja, hogy a görögdinnyék az eddiginél kisebb gyümölcsűek legyenek. ennek főleg az értékesítésnél van jelentősége, s a kisebb gyümölcsök a hűtőszekrényekben is könnyen elhelyezhetők. a különböző kombinációk közül máris több fajtajelölt rendelkezik a kívánt tulajdonságokkal, s egyikük, a kecskeméti heterozis az idén már köztermesztésbe kerül. a választék növelése érdekében az intézetben tovább folytatják a nemesítést, többek között azért is, hogy folyamatosan, egymást követően érő fajtákat állítsanak elő.

az intézetben sikerrel oldották meg a magnélküli görögdinnye-termesztést is. közülük egyesek vetélkednek az eddig elismerten legjobb amerikai és japán fajtákkal. az intézet magnélküli görögdinnye területéről az idén először exportra szállítják a termést./mti/

..

bb 25. háztartási főzőedényeket is gyártanak a nagykanizsai üvegyárban

vid lk vm ki

1964. április 22.

a nagykanizsai üvegyárban a televízió képcsőburákon és a laboratóriumi felszereléseken kívül az idén nagyobb mennyiségű közhasználati cikket is gyártanak. a különböző nagyságú ételtartó hőpalackokból, az ugynevezett hőtál-ballonokból kétszázézetet adnak át a kereskedelemnek. megkezdték a háztartási főzőedények gyártását is. az edényeket hőálló üvegből készítik. az üvegedények első példánya a felszolgáló tál lesz, s ezt követi a tojás sütésére alkalmas üvegedény./mti/

..

bb 28. bronzkori urnasírok kapuvár közelében

vid j vm fm

1964. április 22.

a kapuvár-kistölgyfajamajor közelében levő kavicsbányában régészeti ásatások kezdődtek. a napokban értékes leletek kerültek napvilágra. több bronzkori urnasírt tártak fel, amelyekben az urnákon kívül kő-és bronzedényeket is találtak. ugyanott középkori település nyomait is felfedezték. a feltárási munkákat folytatják./mti/

..

9.45/-n

-13-

bb 23. százféle műszertípust mutatnak be a budapesti nemzetközi vásáron a kisipari szövetkezetek - kiállítják a legújabb típusu ipari tv-láncot

i sz/tné-vm vg

1964. április 22.

a budapesti műszer-, és gépipari kisipari szövetkezetek szövetségéhez tartozó ktsz-ek a műszaki fejlesztés érdekében versenyt indítottak azzal a jelszóval, hogy „korszerű gyártmányt, korszerű technológiával, állítsanak elő, e kezdeményezés eredményeit tükrözi majd a budapesti nemzetközi vásáron megrendezendő gyártmánybemutatójuk, ahol 300 terméket állítanak ki s ezek egyharmada teljesen új konstrukció.

37 új gyártmánnyal jelentkeznek a vásáron a budapesti műszergyártó ktsz-ek, amelyek egyébként száz műszertípust mutatnak be, s az új konstrukciókon kívül valamennyi készülék a régebbi gyártmányok műszakilag továbbfejlesztett, vagy formatervezett változata lesz. kiállítanak elektromos, elektronikus laboratóriumi anyagvizsgáló és orvosi műszereket, a legfőbb szenzációnak ígérkezik azonban az ipari tv-lánc, az ipari tv-láncot a híradástechnikai ktsz készíti, a tv-lánc kiváló exportcikknek bizonyul, ezévből 350-et gyárt a szövetkezet szovjet megrendelésre, a legújabb típusu tv-lánc - amelyet a vásáron is bemutatnak - rendkívül széles körben alkalmazható a termelőfolyamatok és a közlekedés ellenőrzésére, éppen ezért nagy érdeklődés nyilvánul meg iránta a tőkés országok szakkörében is, ahonnan 10 millió forintos megrendelésre számítanak.

szintén a híradástechnikai ktsz készítményei közül mutatják majd be a precíziós képellenőrző monitort, az ipari tv-lánc nélkülözhetetlen műszerét, amelynek technikai megoldása már eléri a világszínvonalat, s nagy előnye, hogy hazai alkatrészekből készül.

a budapesti nemzetközi vásárra kerülő valamennyi szövetkezeti műszer jelentősen hozzájárul az export növeléséhez, a már bevált exportcikknek közül bemutatják a tv szervizcsalád, a rádió vevő készülékek javításához szükséges műszercsalád új „tagjait”, a nagyfrekvenciás műszerek közül az új típusu oszcillotitrátort, az nf citrográfot és az automatikus titrátort, továbbá a radelkisz ktsz-ben kialakított vegyipari mérőműszerek egész családját./mti/

- . -

9.50/-n

-14-

bb 27. nagyüzemi ludtenyésztésre rendezik be az olaszliszka vízi-szárnyas telepet

vid sk vm ie

1964. április 22.

a bodrog és a tiszta mentén mind több termelőszövetkezet foglalkozik a jó jövedelmet biztosító ludtenyésztéssel, az olaszliszka vízi-szárnyas telep az év második feléig csaknem 8.000 naposlibát keltet részükre, de a megnövekedett igényeket az idén már nem bírja kielégíteni, ezért 1966-ig nagyüzemi ludtenyésztésre rendezik be a vízi-szárnyastelepet, a fejlesztésre jelentős összeget költenek, amelyből 10, egyenként 100 méter hosszú, korszerű libaólat, előnevelő helyiségeket, laboratóriumot és más épületet építenek, a zöldtakarmánybázis megteremtésére és a legelők kialakítására pedig újabb 160 holddal növelik földterületüket, a jelenlegi törzsállományt - landesi és rajnamelléki fajta keresztezésével - 10 ezerre növelik és 1966-tól évente előreláthatólag 170.000 napos és előnevelt libával látják el a ludtenyésztéssel foglalkozó gazdaságokat./mti/

- . -

bb 29. a falu csaknem minden lakosa résztvesz a drágszéli kulturális munkában

vid j vm fm

1964. április 22.

a bács-kiskun megyei drágszéli községben csaknem minden lakos résztvesz a kulturális munkában, száztagú színjátszó csoport működik a faluban és messze földön jól ismerik a 60 tagú drágszéli népi együttest is, a táncosok nagy sikerrel mutatják be műsorikat a környező falvakban, városokban, jelenleg a „biróné csókja, című táncjátékot tüzték műsorukra, amelyet a helyi hagyományok alapján dolgoztak fel./mti/

- . -

bb 36. szövetkezeti áruház épül kiskörösön

vid tr vm ie

1964. április 22.

bács-kiskun megye falusi kereskedelmi hálózata évről-évre nagyobb forgalmat bonyolít le, tavaly minden előző évinél többet, összesen egymilliárd négyszázezer forintot forgalmazott s az idén még ennél is nagyobb a kereslet, az igények kielégítésére, az áruellátás javítása mellett, korszerűsítik, bővítik a falusi földművelőszövetkezeti bolthálózatot, kiskörösön például emeletes szövetkezeti áruház épül, solton, apostagon és dunavecsén kisáruházak létesítenek, tovább szélesítik a tanyai bolthálózatot is, a lakott területektől távolos vidékeket pedig mozgó boltokkal keresik fel./mti/

- . -

10.10/-n

-15-

bb 26. 24.000 mázsa fehérjetöbblet - az idén újabb 600 lucerna-száritó berendezést kapnak a termelőüzemek

1 cs/j/m/ká

1964. április 22.

néhány évi kísérletezés után tavaly 350 hideglevegős száritóberendezést állítottak munkába a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok, most már nagyüzemi gyakorlat is bizonyította, hogy a pillangós takarmányok, elsősorban a lucerna és a vöröshere korszerű száritásával általában 30 százalékkal növelhetik a szénák fehérjetartalmát, a tavaly működő gépek mind-egyike körülbelül 40 mázsa fehérjével gyarapította a gazdaságok takarmánykészletét.

mint a földművelésügyi minisztérium növénytermesztési főigazgatóságán közölték, az idén újabb 600 száritóberendezést kapnak a termelőüzemek, ötszáz máris a helyszínrre érkezett, s a többit is hamarosan átadják, hogy mire - valószínűleg május első hetében - megkezdik a rohamosan fejlődő lucernák első kaszálását, mindenütt beállíthatják a gépeket, az új száritóberendezések ideai működése révén előreláthatólag 24.000 mázsa fehérjetakarmánytöbblet juttat a népgazdaság, tekintettel a termelőüzemek rendkívül nagy érdeklődésére az ipar 1965. tavaszán további számításai szerint a takarmány korszerű száritásával évente annyi fehérjeértéket lehet megtakarítani, amelynek előállításához legalább 200.000 holddal kellene bővíteni a lucerna-, illetve vöröshere-termőterületeinket, a korszerű száritási módszer elterjesztése érdekében minden megye szaktanácsadót küld ki a gépeket üzemeltető gazdaságokba. /mti/

bb 33. száz különféle építőipari kisgép, szerkezet készült már a baranya megyei építőipari vállalat kísérleti üzemében

vid/lk/m/ki

1964. április 22.

az évente csaknem félmilliárd forint értékű feladattal megbízott baranya megyei építőipari vállalat négy évvel ezelőtt országosan is újszerű kezdeményezést valósított meg, pécsi központjában kísérleti műhelyt hívott életre azzal a céllal, hogy a korszerű technológia bevezetéséhez szükséges gépi berendezések mintadarabjait elkészítsék, kipróbálják, tökéletesítsék és az újításokat kivitelezzék, időközben a műhely jól felszerelt üzemé fejlődött, husz emberrel dolgozik, van két mérnöke, technikus, rajzolója, a kivitelezők jól képzett lakatosok.

/folyt.köv./

lc

10.22/-n

-16-

bb 33. /száz különféle ... 1. folyt./ m

a műhelyben eddig száz különféle építőipari kisgép, szerkezet készült el, s közülük több országos elismerést szerzett, ezek közé tartozik a beton-vákuumozó berendezés, amelynek üzemszerű használatát a közeljövőben kezdik meg, előnye, hogy feleslegessé teszi a betonoszlopok készítésénél a fa zsárluzóanyagot, rendkívül megrövidíti a száradás idejét, jelentős cementmegtakarítás érhető el vele, a beton minősége pedig javul.

a kísérleti üzem célfeladatai között első helyen áll a szakipari munkák gépesítése, ezen a területen többek között megoldották a műanyagpadló fektetésénél nagy mennyiségben használt esztrich-anyag keverésének gépesítését, a gyorskötő esztrich alkalmazásával a kötési idő a korábbi 10-14 napról 1-2 napra csökken, gépesítették a parkettakészítést, vágás, csiszolás valamint a műveletét, hasznosnak bizonyul az univerzális toronydaru-tolópad megszerkesztése, ez, a daru típusától függően, hétéféle méret szerint szabályozható.

a legérdekesebb gépek, berendezések működését filmszalagra veszik és más vállalatokkal is megismertetik. /mti/

bb 34. őszibarack-kerteket telepítenek a terméketlen nyírségi homokra

vid/gk/m/ie

1964. április 22.

a nyírségben eddig csak a városkörnyéki házikertekben foglalkoztak őszibarack-termesztéssel, mert a homokbuckákat alkalmatlannak tartották erre a célra, a nyírtassi állami gazdaság azonban tavaly megkísérelte az értékes gyümölcs meghonosítását, egy olyan tizholdas területen, ahol azelőtt a kukorica és a dohány is kipusztult, a csemeték szépen fejlődtek, a jó tapasztalat nyomán az idén újabb 40 hold terméketlen homokot ültettek be őszibarackfákkal, több mint félmillió liter vizet hordtak lajtokkal a telepítés helyére, s mindegyik csemete tövére 30-40 liter vizet öntöttek, meghonosítják az őszibarackot nyíregyháza környékén is: a vörös csillag termelőszövetkezet 20 hold terméketlen homokot ültetett be kísérletképpen.

a megye szakemberei rendszeresen figyelik a csemeték sorsát, s ha az őszibaracktermelés valóban beválik a savanyú kémhatású homokbuckákon, a jövőben nagyüzemi telepeket hoznak létre. /mti/

10.30/-n

-17-

lc

bb 30. közlekedési játszópark szombathelyen

vid j vm fm

1964. április 22.

Szombathelyen, a városi víztornyot övező Puskin ligetben közlekedési játszóparkot létesítenek. Központja a víztorony lesz, innen sugárszerűen ágazik el az öt betonozott utca, amelyek közül az egyik „főközlekedési”, rangot kap. körforgalmat alakítanak ki, s az utakon a közlekedés ugyiszólván minden kellékét elhelyezik. Tíz akkumulátorral meghajtott kisautó közlekedik a parkban, az utazóknak villanyrendőr, fény-szélekre 50 különböző jelzőtáblát raknak; lesz villanyrendőr, fény-sorompó, garázs, stb. a méretek általában az eredetiek egyharmada lesz.

a közlekedési játszóparkot nagyrészt társadalmi munkával hozzák létre a szombathelyiek. az októberre elkészülő létesítményt a helyi autóközlekedési tanintézet hallgatói is időnként igénybeveszik./mti/

bb 31. évente csaknem 200 családi ház épül tokajhegyalján

vid lk vm ki

1964. április 22.

a tokahegyaljai zárt borvidékhez tartozó községekben évről-évre több családi ház épül. tavaly csaknem 200 új családi házba költöztek be az építkezők és az idén már eddig mintegy 200 építkezésre adták ki az engedélyt.

az idei építkezési kedvet nagyban fokozta a tavalyi kiváló asszutertermés, mert szinte minden szőlőműveléssel foglalkozó család többetbevételehez jutott. az utóbbi öt évben csaknem ezer új villaszerű épülettel szépültek a tokajhegyaljai községek. legtöbb családi ház tarcal községben épült. a tarcali állami gazdaság dolgozói, a gazdaság segítségével építették fel otthonaikat. a családi házak mind kétszobásak és a legtöbbhez fürdőszobát is építettek. több mint 50 villaszerű családi ház épült más községben is. a szőlőtermelőknél kívül itt elsősorban a hegyaljai ásványbánya-és örlőművállalat dolgozói építettek kényelmes otthonokat./mti/

102.3// -n

-18-

bb 32. hazai anyag a külföldről behozott kozmetikai zsiralkohol helyett

vid lk vm ki

1964. április 22.

a kozmetikai üzemekben évente mintegy 120 tonna zsiralkohol tartalmu anyagot használnak fel. az igen tiszta zsiralkohol-félét, az ugynevezett lauril-alkoholt eddig külföldről hozták be és ezért évente 60.000-80.000 dollárt fizettek. a költséges behozatal megszüntetésére a péti nitrogénművek szakemberei kísérletsorozatot végeztek és kidolgozták a kozmetikai cikk gyártási módját.

az előállított anyag összetétele pontosan egyezik a külföldiével és minőségileg is megfelel a követelményeknek. a kozmetikai cikkel a laboratóriumi próbák után kisüzemi kísérleteket kezdenek. /mti/

bb 35. traktorok és istállók - diákok szocialista megőrzésében

vid tr vm ie

1964. április 22.

a hőmezővásárhelyi mezőgazdasági technikum tanulói a helyi állami gazdaságban sajátítják el a gyakorlati ismereteket. a gazdaság vezetői most 180 holdat bízta rájuk, szocialista megőrzésre átadtak nekik négy traktort és ipari példára, a tanműhelyekhez hasonlóan, tanistállókat szerveztek. itt a gyerekek gondjaira bízta 1.400 juhot és sertést, valamint 36 szarvasmarhát. az országban először itt jöttek létre - egyelőre kísérletképpen - a tanistállók, amelyekben egy-egy szakmunkás irányításával dolgoznak a diákok.

az új kísérleti módszer célja, hogy a tanulókat nagyobb önállóságra neveljék és munkakedvüket is fokozzák. az eddigi eredmények azt igazolják, hogy a diákok jó gazdáivá váltak a rájuk bízott jószágállományuk./mti/

bb 38. negyven országba exportálják a szentgotthárdi selyemgyár termékeit

vid lk vm ki

1964. április 22.

a szentgotthárdi selyemgyár az év első negyedében több mint 3,100.000 négyzetméter selyemárut készített. az üzem dolgozói nemcsak termelési, hanem export-és minőségi tervüket is túlteljesítették. jelenleg mintegy negyven országba exportálják a gyárban készült selyemanyagot. évről-évre több árut ad exportra a gyár. az első negyedében hat új cikket - női ruhaanyaggal - bővült a választék. /mti/

10.40/-n

-19-

bb 37. a leszerelési hónap eseményei borsod megyében

vid j vm fm

1964. április 22.

borsod megyében a leszerelési hónapban sokrétű munkát végeznek a hazafias népfrent-bizottságok, a megyében működő 394 bizottság tagjai esténként egyéni beszélgetéseken, családlátogatásokon és röpgyűléseken ismertetik a lakossággal a békés egymás mellett élés lenini elvét, az általános és teljes leszerelés jelentőségét, a községekben és városokban - például ózdon, kazincbarcikán, sátoraljaiújhelyen, mezőkövesden, tiszaszederkényben - egy hónap alatt 119 békegyűlést rendeznek, amelyeken az időszerű kérdésekről tájékoztatják a megjelenteket. ezenkívül 23 helyen ugynevezett rétegtalálkozóra kerül sor többek között orvosok, pedagógusok, kisiparosok és háziasszonyok részvételével. kiemelkedő eseményre kerül sor a borsodi szénmedence leendő központjában, edelényben. az itteni békegyűlésre többszáz értelmiségi dolgozót várnak.

a leszerelési hónapban - a béke-világtanács kezdeményezésére - ünnepi rendezvényeken, gyűléseken, előadásokon emlékeznek meg michelangelo, galilei, shakespeare, madách imre és herman ottó halálának, illetve születésének évfordulójáról. a tervek szerint a galilei-ünnepséget a diósgyőri új művelődési házban tartják, utána pedig csillagászati bemutató lesz az iparváros szputnyik megfigyelő állomásán./mti/

...

bb 39. hosszabb csereidejű kenőolajat készítenek almásfüzitőn

vid lk vm ki

1964. április 22.

a komáromi kőolajipari vállalat almásfüzitői finomítójában korszerűbb kenőolajak gyártására rendezkedtek be. itt a korábbi években ugynevezett dax diesel kenőolajokat készítettek, amelyek hátránya, hogy magasabb hőmérsékleten elvesztik kenőképességüket. ezek helyett most mda jelzésű korszerűbb kenőolajokat készítenek. ezt a terméket öregedésgátló adalékanyaggal gyártják, s csereideje 30 százalékkal hosszabb a korábban készített diesel olajokénál. az újfajta olaj kiváló kenőképességű és jó hőálló tulajdonsággal rendelkezik. hosszabbítja a motorok élettartamát, javítja az üzembiztonságot is. elsősorban a mezőgazdaságnak készítik, a traktorok üzembiztonságához./mti/

...

10.44/-n

-20-

le

bb 40. egy évadban két aratás

vid/sk/m/ie

1964. április 22.

jó eredményeket hozott a biharugrai halgazdaságban a tófenéki kamillatermelés. a felújításra szánt öreg tavak területén ezért az idén mintegy 300 holdat vetnek be ezzel a fontos gyógynövényvel, s 30 vagon nyersáru átadására készülnek. a terület egy részén ősszel vetették el a kamillát: ez már szépen virágzik, hamarosan megkezdik az „aratását”, a betakarítás után újból bevetik a területet, s így még ebben az esztendőben újabb kamilla-aratásra kerül sor./mti/

...

bb 41. 50 millió forint értékű áru - egy szövetkezetből

vid/sk/m/ie

1964. április 22.

több mint 8000 hold a tavaszi vetéstervezet a nádudvari vörös csillag tsz-ben, az ország legnagyobb közös gazdaságában. a 12 brigádban 70 traktor és több mint 100 fogat a pontosan elkészített vetési térkép szerint dolgozik: naponta 350-400 holdon kerül a földbe a mag. idejében és kiváló minőségben végzett munkával most alapozzák meg a magasabb termésátlagokat, a nagyobb áruértékesítést. ebben az esztendőben ugyanis 50 millió forint értékű áru eladása szerepel a nádudvari vörös csillag termelőszövetkezet tervében. csupán cukorrépából több mint 7 millió, burgonyából és hagymából 3,2 millió forint bevételt irányoztak elő. közös állattenyésztésükből 5.500 sertést hizlalnak meg közfogyasztásra és 560 hizómarnát visznek piacra. 18.000 pulyka, 18.000 gyöngyös és 40.000 csirke ugyan csak fontos tétel a szövetkezet áruértékesítési tervében./mti/

...

bb 42. sokoldaluan segíti a szakszervezetek komárom megyei tanácsa a munkások művelődését

vid/j/m/fm

1964. április 22.

a szakszervezetek komárom megyei tanácsa gazdag programot állított össze a munkások műveltségének növelésére, s annak megvalósítását sokoldalúan támogatja. a megye üzemeinek többségében megszervezték a szakmai továbbképzést, műszaki és újtó köröket alakítottak. ezekben a körökben előadásokat tartanak, megvitatják az üzem fejlesztési tervét, tanácsokat adnak a munkásujtókknak. több mint 40 helyen zárulnak rövidesen a munkásakadémiák. tizenhárom községben a bejáró munkások általános műveltségének növelésére szakszervezeti tanfolyamokat szerveztek./folyt.köv./

10.50/-n

-21-

le

bb 42. /sokoldaluan ... 1. folyt./ m

jól bevált az a módszer, hogy a szénbányászati trösztök a környező községekben időnként szakszervezeti napokat rendeznek, ilyenkor előadásokkal művészi műsorokkal szórakoztatják a bányászokat, segíti a szakszervezet a továbbtanuló dolgozókat is. azokban az üzemekben, ahol nagy számban tanulnak a munkások, időnként megbeszélnek az üzemvezetőkkel, hogyan hársítsák el a dolgozók tanulását gátló akadályokat.

az üzemek műszaki könyvtárának olvasói között még kevés a fizikai munkás. ezért a műszaki könyvek népszerűsítésére könyvkénteket rendeztek, és könyvtári tanácsokat alakítottak. több üzemi könyvtárat korszerű, szabadpolcos kölcsönzővé alakítottak. az üzemi könyvtárakból sok könyvet kihelyeztek a községekbe, a bejáró munkások lakhelyére. ennek eredményeként több faluban emelkedett a könyvtárak munkásolvasóinak a száma. a szakszervezet kezdeményezésére most a nagyobb iparvidékeken a művelődési házak tanulmányt készítenek arról, hogyan segítsék a munkások művelődését. több községben „kulturális térkép” készítenek a faluról a városba bejáró ipari munkások igényeiről.
/mti/

...-

bb 43. három év alatt 43 százalékkal csökkentek a dolgozók panaszai és bejelentései a nehéziparban

i szf/gk/m/vg

1964. április 22.

a nehézipari minisztérium illetékes szerve összeszámolta, hány közérdekű bejelentést, panaszt juttattak el a dolgozók az utóbbi három évben a minisztériumba. megállapították, hogy 1961. január 1-től 1963. december 31-ig 43 százalékkal csökkentek a panaszok az előző három esztendőhöz képest. a csökkenés okát abban az örvendetes tényben látják, hogy már éreztetik hatásukat az utóbbi években a vezetés javítására kiadott rendelkezések és mind kevesebb a sérelmet kiváltó ok. a még előforduló panaszokkal a dolgozók mindinkább a középirányító szervek, a trösztök, az országos vállalatok, valamint saját vállalatuk vezetőihez fordulnak, mert tapasztalják, hogy meghallgatják őket, s minden jogos kifogásukat, sérelmüket orvosolják.

az elmúlt három év bejelentései közül 1,130 volt közérdekű. a bejelentések tekintélyes része új érc-, ásvány- és olajlelőhelyekre, a társadalmi tulajdon védelmére vonatkozott, vagy a munka jobb megszervezésére hívta fel a figyelmet. még mindig elég sok a panasz az újítások kezelésére: megállapították azt is, hogy egyes helyeken a bejelentőkkel még mindig méltatlanul bánnak. ilyen esetben a trösztök és a minisztérium a legszigorúbb vizsgálatot rendelik el és teljes elégtételt szolgáltatnak bejelentőknek. /mti/

...-

11.03/-n

-22-

bb 44. megkezdődött az akadémia közgyűlése

t ms sk vm

1964. április 22.

szerdán a magyar tudományos akadémia disztermében megkezdődött az ország tudományos életének jelentős eseménye, az akadémia idei közgyűlése, amelyen megjelent fehér lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökhelyettese. a közgyűlésen az akadémia elnökségének tagjain kívül nagy számban vettek részt tudományos kutatók, az akadémiai és más tudományos intézetek munkatársai, valamint a társadalmi, gazdasági és kulturális élet ismert személyiségei.

a közgyűlést rusznyák istván, az akadémia elnöke nyitotta meg.

- közgyűlésünk résztvevői az elnökségi beszámolóból érezkelni fogják, hogy az akadémia nemcsak sok és nagy munkát végzett, hanem eredményeket is ért el. a magyar tudományos élet fejlődik és fejlődik akadémiánk is, amely egyre inkább felelős és hatékony tényezője hazánk szocialista építésének, - mondta.

a beszámoló megvitatása igen jelentős. azt várjuk, adjon a közgyűlés segítséget az újonnan megválasztandó elnökségnek, hogy az eredményesen munkálkodjék az elkövetkezendő három esztendőben, a magyar tudomány és az ország felemelkedése érdekében.

a megnyitó után erdei ferenc, az akadémia főtitkára terjesztette elő az elnökség beszámolóját.

/folyt.köv./

11.30/-n

-23-

- az akadémia jelenlegi vezető szerveit az 1961. évi közgyűlés választotta meg három évre, ugyancsak hároméves ciklusra választották meg a tudományos osztályok vezetőségét és alakították meg az akadémia bizottságait is - mondotta bevezetőben erdei ferenc. - ezért az elnökség ez alkalommal az elmúlt hároméves időszakról számol be a közgyűlésnek, ez alatt országunk jelentős lépéseket tett a szocializmus építése útján, a gazdasági és kulturális fejlődésben, ennek a fejlődésnek egyik kiemelkedő tényezője, hogy a tudomány korunkban közvetlen termelőerővé válik és egyre növekvő szerepet tölt be a munka termelékenységének emelésében, de nem kevésbé fontos szerepe van a társadalom szervezési, igazgatási problémáinak megoldásában és a tudat formálásában, a szocialista társadalom építésében, a tudományos szocializmus eszmei alapjain álló gyakorlatunkban különösen nélkülözhetetlen a tudomány közreműködése, fejlesztési terveink tudományos megalapozása.

az országos távlati tudományos kutatási terv 73 kutatási főfeladatából az alapkutatásokat illetően elvi jellegű alkalmazott kutatásokat magában foglaló 32 főfeladat gazdája, felelőse az akadémia, amely ebben a vonatkozásban nemcsak saját intézeteit és a hozzá tartozó tanszéki kutatóhelyek munkáját irányítja, hanem az egész ország területén folyó kutatómunkát is koordinálja.

- az akadémia és intézetei, tudományos osztályai az elmúlt három évben elsősorban e kutatási főfeladatok megvalósításának szentelték munkásságukat, kutatási terveiket is ennek megfelelően alakították ki, így eredményeik is a távlati tervben megjelölt főfeladatok megoldását szolgálták.

a beszámoló ezután áttekintést adott a kutatási terv alapján végzett munkákról, befejeződött a magyar irodalomtudomány eddigi legnagyobb vállalkozása: elkészült az irodalomtörténeti kézikönyv öt kötete, amely az ősköltészettől napjainkig összegzi a magyar irodalom fejlődését, jól haladnak az etimológiai szótár munkálatai is, a kutatási terven kívül uttörő zenetudományi eredmény a népzene-kutatócsoport nagyszabású vállalkozása, az európai népzene-katalógus megalkotása, elkészült a magyar népzene tárának 5. kötete is.

a társadalom és történettudományok osztályára kilenc főfeladatot hárul, több kutatás nagyjelentőségű a népgazdaság fejlesztése, irányítása és tudományos tervezése szempontjából.

/folyt.köv./

többek között említést érdemel a magyar történelem materialista szintézisét célzó kutatás, valamint a dialektikus materializmus és a logika alapkérdéseinek kutatása, jelentősen fejlődtek a szociológiai kutatások, ezenkívül tudományosan és gyakorlatilag is hasznosítható eredmények születtek a földrajztudományban.

a matematikai és fizikai tudományok területén elvi jelentőségű matematikai és fizikai, valamint kibernetikai vizsgálódások szerepeltek a tudományos kutatási terv főfeladatai között, mindhárom vonatkozásban jelentős eredményeket értek el, bár a kibernetikában - különösen a számológépek alkalmazásában - még mindig el vagyunk maradva.

az agrártudományok művelői a talaj termékenysége növelésével az állatbetegségek leküzdésének problémáival, a mezőgazdaság közzgazdasági és üzemgazdasági kérdéseivel, továbbá a heterózis-kutatással és a hibridizáció kérdésével foglalkoztak elsősorban, ezenkívül hasznosan működtek együtt a különböző minisztériumok irányításával folyó kutatásokban is.

- az orvostudományok körében a mikrobiológiai, nedvkeringési kutatásokon kívül elsősorban az idegrendszer és a belső elválasztású mirigyek működését vizsgálták, ezenkívül eredményeket értek el a gyógyszerkutatásban, közegészségügyi, egészség-tudományi problémák vizsgálatában, stb.

a műszaki tudományok osztálya koordinálja a szilárd-test fizikai kutatásokat, a korszerű méretezés és a képlékeny alakítás továbbfejlesztését, valamint az automatizálási és távirányítási kutatásokat, amelyeknek elsősorban a világítástechnikai és a híradástechnikai ipar látja hasznát.

a kémiai tudományok terén a molekula és anyagszerkezeti kutatások, a kémiai folyamatok és a vegyipari műveletek törvényszerűségeinek vizsgálata, valamint az analitikai kémia módszereinek fejlesztése terén értek el több kiemelkedő eredményt.

a biológiai tudományok osztálya két kutatási főfeladatot megoldásán munkálkodik, az egyik a magyar állat- és növényvilág rendszertani és társulástani kutatása, a másik a sejt- és szövetkutatás, különösen említést érdemelnek a korszerű molekuláris biológiai kutatások, amelyek több fontos megállapítást eredményeztek a fehérjék szerkezete és funkciója közötti kapcsolat vonatkozásában, jelentősen fellendültek a pszichológiai kutatások is.

a sok értékes eredmény ellenére megállapítható, hogy az akadémia a kutatások túl széles területét fogja át, ez megnehezíti, hogy valóban nagyszabású eredményeket érjenek el az egyes területeken.

/folyt.köv./

- az akadémia jelenlegi vezető szerveit az 1961. évi közgyűlés választotta meg három évre, ugyancsak hároméves ciklusra választották meg a tudományos osztályok vezetőségeit és alakították meg az akadémia bizottságait is - mondotta bevezetőben erdei ferenc. - ezért az elnökség ez alkalommal az elmúlt hároméves időszakról számol be a közgyűlésnek, ez alatt országunk jelentős lépéseket tett a szocializmus építése útján, a gazdasági és kulturális fejlődésben, ennek a fejlődésnek egyik kiemelkedő tényezője, hogy a tudomány korunkban közvetlen termelőerővé válik és egyre növekvő szerepet tölt be a munka termelékenységének emelésében, de nem kevésbé fontos szerepe van a társadalom szervezési, igazgatási problémáinak megoldásában és a tudat formálásában, a szocialista társadalom építésében, a tudományos szocializmus eszmei alapjain álló gyakorlatunkban különösen nélkülözhetetlen a tudomány közreműködése, fejlesztési terveink tudományos megalapozása.

az országos távlati tudományos kutatási terv 73 kutatási főfeladatából az alap kutatásokat illetőleg elvi jellegű alkalmazott kutatásokat magában foglaló 32 főfeladat gazdája, felelőse az akadémia, amely ebben a vonatkozásban nemcsak saját intézeteit és a hozzá tartozó tanszéki kutatóhelyek munkáját irányítja, hanem az egész ország területén folyó kutatómunkát is koordinálja.

- az akadémia és intézetei, tudományos osztályai az elmúlt három évben elsősorban e kutatási főfeladatok megvalósításának szentelték munkásságukat, kutatási terveiket is ennek megfelelően alakították ki, így eredményeik is a távlati tervben megjelölt főfeladatok megoldását szolgálták.

a beszámoló ezután áttekintést adott a kutatási terv alapján végzett munkákról, befejeződött a magyar irodalomtudomány eddigi legnagyobb vállalkozása: elkészült az irodalomtörténeti kézikönyv öt kötete, amely az ősköltésztől napjainkig összegzi a magyar irodalom fejlődését, jól haladnak az etimológiai szótár munkálatai is, a kutatási terven kívül úttörő zenetudományi eredmény a népzene-kutatócsoport nagyszabású vállalkozása, az európai népzene-katalógus megalkotása, elkészült a magyar népzene tárának 5. kötete is.

a társadalom és történettudományok osztályára kilenc főfeladat hárul, több kutatás nagyjelentőségű a népgazdaság fejlesztése, irányítása és tudományos tervezése szempontjából.

/folyt.köv./

többek között említést érdemel a magyar történelem materialista szintézisét célzó kutatás, valamint a dialektikus materializmus és a logika alapkérdéseinek kutatása, jelentősen fejlődtek a szociológiai kutatások, ezenkívül tudományosan és gyakorlatilag is hasznosítható eredmények születtek a földrajztudományban.

a matematikai és fizikai tudományok területén elvi jelentőségű matematikai és fizikai, valamint kibernetikai vizsgálódások szerepeltek a tudományos kutatási terv főfeladatai között, mindhárom vonatkozásban jelentős eredményeket értek el, bár a kibernetikában - különösen a számológépek alkalmazásában - még mindig el vagyunk maradva.

az agrártudományok művelői a talaj termékenysége növelésével az állatbetegségek leküzdésének problémáival, a mezőgazdaság közzgazdasági és üzemgazdasági kérdéseivel, továbbá a heterózis-kutatással és a hibridizáció kérdésével foglalkoztak elsősorban, ezenkívül hasznosan működtek együtt a különböző minisztériumok irányításával folyó kutatásokban is.

- az orvostudományok körében a mikrobiológiai, nedvkeringési kutatásokon kívül elsősorban az idegrendszer és a belső elválasztású mirigyek működését vizsgálták, ezenkívül eredményeket értek el a gyógyszerkutatásban, közegészségügyi, egészség-tudományi problémák vizsgálatában, stb.

a műszaki tudományok osztálya koordinálja a szilárd-test fizikai kutatásokat, a korszerű méretezés és a képtékeny alakítás továbbfejlesztését, valamint az automatizálási és távirányítási kutatásokat, amelyeknek elsősorban a világítástechnikai és a híradástechnikai ipar látja hasznát.

a kémiai tudományok terén a molekula és anyagszerkezeti kutatások, a kémiai folyamatok és a vegyipari műveletek törvényszerűségeinek vizsgálata, valamint az analitikai kémia módszereinek fejlesztése terén értek el több kiemelkedő eredményt.

a biológiai tudományok osztálya két kutatási főfeladat megoldásán munkálkodik, az egyik a magyar állat- és növényvilág rendszertani és társulástani kutatása, a másik a sejt- és szövetkutatás, különösen említést érdemelnek a korszerű molekuláris biológiai kutatások, amelyek több fontos megállapítást eredményeztek a fehérjék szerkezete és funkciója közötti kapcsolat vonatkozásában, jelentősen fellendültek a pszichológiai kutatások is.

a sok értékes eredmény ellenére megállapítható, hogy az akadémia a kutatások túl széles területét fogja át, ez megnehezíti, hogy valóban nagyszabású eredményeket érjenek el az egyes területeken.

/folyt.köv./

ezért az elnökség javasolja, hogy a jövőben több fontos tudomány-területtel kiemelten foglalkozzanak. ilyen elsősorban a szocialista gazdaság irányításának fejlesztése, ami az egész népgazdaságra nézve nagyjelentőségű probléma. a szilárd test fizikai kutatások nagyon fontos tényezői több, népgazdaságunk számára nélkülözhetetlen iparág, elsősorban a híradástechnika fejlődésének. a kibernetikai és automatizálási kutatások terén elmaradást kell behoznunk, de e kutatásoknak egyébként is rohamosan növekszik a jelentősége mind a tudomány, mind a gazdasági élet fejlesztésében. a szerves vegyületek szerkezete és sajátosságai közötti összefüggések kutatása alapvetően fontos a gyógyszeripar és a növényvédőszer-ipar szempontjából. új módszerek kidolgozása szükséges az ország gazdasági erőforrásainak feltárásához, kiaknázásához is. kiemelkedő célként jelölt meg az elnökség a szocialista tudat kialakításával kapcsolatos pszichológiai és társadalomtudományi, valamint a molekuláris biológiai kutatások kibontakoztatását.

a beszámoló ezután rámutatott, hogy a tudományos kutatások szellemi és anyagi feltételei évről-évre bővülnek. a kutatóintézetek tevékenysége tervszerűbb a tudományos szakember-utánpótlás biztosítására fejlesztési tervet dolgoztak ki, s bevezették a személyi minősítés új rendszerét. ezek az intézkedések is számottevően segítettek az intézetek személyi állományának fejlődését. hasznosnak bizonyult az ösztöndíjas tudományos gyakornoki helyek létesítése, valamint a fiatal kutatók hosszabb külföldi tanulmányutjainak lehetővé tétele. a tudományos minősítés rendszerét a tudományos követelmények szigorításával fejlesztették tovább.

az elmúlt három év alatt jelentősen bővültek a kutatások anyagi feltételei is. 1961-hez viszonyítva a személyzeti létszám 37, a költségvetés 45, a felújítási alap 91, a beruházási keret 49 százalékkal emelkedett. a jelentős anyagi keretek ellenére a műszerellátottság -, különösen importműszerekben - sok kívánnivalót hagy maga után - és ez a világszínvonaltól való elmaradás veszélyével fenyeget. éppen ezért különösen jelentős az anyagi eszközök koncentrálása. ezen a téren az elmúlt három évben már értünk el eredményeket. megépült a piszkéstetői obszervatórium 15, a kísérleti orvostudományi kutatóintézet 76, a központi kémiai kutatóintézet 73, a martonvásári hibridüzem 31 millió forintos költséggel és eddig 36 millió forintot fordítottak a műszaki fizikai kutatóintézet új székházának építésére és felszerelésére.

a tudományos élet fejlődését segíti az akadémia könyv- és folyóirat kiadó tevékenysége, amely az elmúlt években minőségileg nagyot fejlődött. ugyanakkor érezhetően jelentkezik a kiadói kapacitás hiánya, ezért évente csak 200 művet tudnak megjelentetni, holott sokkal többet javasolnak kiadásra.
/folyt.köv./

megemlékezett a beszámoló az akadémia nemzetközi kapcsolatainak örvendetes fejlődéséről. megkezdődött a szocialista országok akadémiainak magasabb fokú, többoldalú együttműködése és a kgst keretében a kutatások koordinálása. a francia tudományos kutatási központ után több nyugati ország vezető tudományos intézményeivel is bővülnek az akadémia kapcsolatai. az unesco pedig ösztöndíjakat ajánlott fel magyar kutatóknak, ugyanakkor szakértőket, tanácsadókat kért tőlünk, elsősorban a fejlődő országok számára.

az akadémia munkája jelenlegi szervezeti keretei között az elmúlt három évben folyamatosan fejlődött - állapította meg a beszámoló. a tudomány iránti rohamosan növekvő igények, az eddigi tapasztalatok és a szocialista országok tudományos életében bekövetkezett szervezeti változások tanulmányozása azonban szükségesé teszi, hogy mélyrehatóan megvizsgálják az akadémia helyét és szerepét a tudományos irányításban, foglalkozzanak az akadémia szervezeti felépítésével, tudományos igazgatási tevékenységével, valamint az intézeti hálózat és a tanszéki kutatások fejlesztésének lehetőségeivel.

befejezésül megállapította, hogy az akadémia neve, az akadémikus jelző ma már a legszélesebb közvéleményben sem egyértelmű a tudományos elefántcsonttoronnyal, vagy az élettől elszakadt tudóskodással. sokkal inkább kifejezi a tudomány illetékességét és felelősségét a társadalom, a kultúra és a gazdasági élet minden területén. az akadémia becsülete és tagjainak tekintélye úgy gyarapodott, ahogyan egy-egy területen közreműködött a társadalmi szükségletek kielégítésében, a fejlődés által felvetett problémák megoldásában. ez biztos iránytű a jövőre nézve is. a mszmp 8. kongresszusa erre vonatkozóan egészen pontos utmutatást adott; a természettudományok művelőinek azt, hogy gyorsítsák meg a tudományos kutatás eredményeinek hasznosítását a népgazdaságban és a felsőoktatásban, a társadalomtudományok számára pedig azt hogy művelői segítsék a szocialista építés tapasztalatainak elméleti általánosítását, a fejlődés távlatainak tudományos megvilágítását.

- ezek a célok vezetik a jövőben is az akadémia munkáját - fejezte be erdei ferenc főtitkár. /folyt. köv./

bb 45. Lengyel kozmetikai ujdonságok bemutatója budapestben

t sz gk vm ki

1964. április 22.

szerdán a Lenin köruti levendula illatszerboltban megnyílt a lengyel ipar szépségápoló szereinek kiállítása. ez az első alkalom, hogy a magyar vásárlóközönség megismerkedhet a lengyel kozmetikai cikkek széles választékával.

a kiállítást tadeusz dorota, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségének kereskedelmi tanácsosa nyitotta meg. a tanácsos kifejezte azt a reményét, hogy ez a bemutató minden bizonnyal kölcsönös jellegű lesz és varsóban vagy más lengyel városban hasonló magyar kiállításra kerül majd sor.

a lengyel szépségápoló szerek bemutatójának az az érdekessége, hogy a mintegy 40 ujdonságot a magyar vásárlók azonnal ki is próbálhatnak, illetve megvásárolhatnak. a nők számára bemutatják a nercsirt tartalmazó nyakránc-talanító krémet, az e-vitaminos klorofilt tartalmazó krémeket, amelyeket többek között mézből, eperből, citromból és különböző gyógynövények gyökereiből készítettek. a férfiaknak szánják a villanyborotva használata előtt alkalmazható arcvizet és borotválkozás utáni használatra az uborkalé arcvizet. a vásárlással egybekötött árubemutatót az érdeklődők április 30-ig tekinthetik meg./mti/

- . -

lc

12.00/-n

-28-

bb 46. időjárásjelentés

gg vm

1964. április 22.

a meteorológiai intézet jelenti április 22-én szerdán 13 órakor:

kissé javul az idő

az atlanti óceánról a kontinensre érkezett, viszonylag hűvösebb levegőfajta elérte közép-európa országait és lassan nyomul tovább, kelet felé.

hazánkban tegnap változó mennyiségű felhőzet borította az eget, a nap általában 7-12 órán át sütött. az ország keleti felében nyárias, 24-27 fokos maximum-hőmérsékletek alakultak ki, de a dunántúlon is 20-24 fokig emelkedett a hőmérséklet. a hűvösebb levegő első hulláma a késődélutáni órákban a nyugati határszél mentén többfelé okozott jelentéktelen mennyiségű esőt, szentgotthárdon zivattal. a hőmérséklet az éjszaka folyamán 7-10 fokig süllyedt.

budapestben kedden a hőmérséklet napi középértéke 18.3 fok volt, a sokévi átlagnál 5.8 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapestben a hőmérséklet 13 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, gyengén emelkedő irányzatú.

várható időjárás csütörtök estig: felhőátvonulások, többfelé, elsősorban ma eső, egy-két helyen zivatar. mérsékelt, időnként élénkebb nyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 5-9, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 16-20 fok között.

a duna vizállása szerdán délelőtt 11 órakor budapestnél 291 centiméter./mti/

- . -

lc

13.17/-n

-29-

bb 47. rendelkezés az áprilisi bérfizetésekről

i sl tr vm vg

1964. április 22.

a május elsejével kapcsolatos munkaszüneti napok miatt a pénzügyminiszter a szakszervezetek országos tanácsával egyetértésben szabályozta az áprilisi bérfizetéseket. a rendelkezés szerint az április 30-án a május 1-én, 2-án és 3-án esedékes béreket április 29-én fizetik. a többi bérfizetési nap változatlan, azokat előrehozni, vagy a bérrre előleget folyósítani nem szabad. /mti/

- . -

bb 48. közlekedési balesetek

tné/m/zs

1964. április 22.

a 12. kerület alkotás utca és a márvány-utca kereszteződésénél falusi franciska 8 éves iskolai tanulót motorkerékpárral elütötte szegvári sándor 23 éves lakatos. a kislányt könnyű sérüléssel a madarász utcai kórházba szállították. a balesetet szegvári sándor okozta, mert nem vette figyelembe a forgalomirányító lámpa jelzését.

a 3. kerület bécsi utca egy 11-es villamos kardántengelye eltört, a tengely egyik darabja a padlózati motorháztetőt felnyomta. a padlón keletkezett résbe horváth zoltánné 43 éves budapesti lakos belelépett, s súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett.

a 10. kerület martinovics tér és füzér utca torkolatában czegledi istván 17 éves segédmunkás, budapesti lakos figyelmetlenül ment át az uttesten és a marton béla 25 éves gépkocsivezető tehergépkocsival elütötte. a gyalogos súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a balesetben közrejátszott az is, hogy marton béla a sikos uttesten gyorsan hajtott.

a 3. kerület munkácsy utca 20 szám előtt balatoni jános 20 éves segédmunkás motorkerékpárjával felborult, és súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a balesetet az okozta, hogy nagy jános 46 éves gépkocsivezető szabálytalanul került egy gyalogost és a motorkerékpár elé kanyarodott. /mti/

- . -

14.00/-n

-30-

bb 49. szénmonoxid-mérgezés kecskeméten

vid/tné/m/fm

1964. április 22.

április 21-én eszméletlenül találták kecskeméti lakásán a 68 éves iványosi szabó antalt és a vele egy háztartásban élő ladányi lászlónét. mire kórházba szállították őket ladányiné már halott volt. a rendőrség megállapította, hogy a szerencsétlenséget szénmonoxid-mérgezés okozta. az asszony ugyanis vasalni akart, és a faszénparazsat a kályhában akarták előállítani. a faszenet az esti vagy az éjszakai órákban begyújtották, majd elaludtak, s a kémény rossz huzata miatt a zárt lakásban szétterjedt az égéskor keletkezett szénmonoxid-gáz. /mti/

- . -

bb 50. elkészült a harmincötödik előregyártott vízmű veszprémben

vid lk vm ki

1964. április 22.

a veszprém megyei vízmű és csatornaépítő vállalat veszprémi telepén üzemszerűen készítik a legújabb típusu vízműveket. a helyszínen néhány órás munkával összeszerelhető, műanyagfalu vízműépületekbe olyan szivattyukat szerelnek, amelyek emberi beavatkozás nélkül, a fogyasztásnak megfelelően változtatják teljesítményüket. az előregyártott vízműből most készült el a harmincötödik. a magyar találmányu vízmű iránt külföldről is érdeklődnek. /mti/

- . -

14.50/-n

-31-

le

le

bb 44. /akadémiai közgyűlés...5.folyt./-lm

erdei ferenc tapssal fogadott beszéde után az elnöklő rusznyák istván bejelentette, hogy a beszámolót pénteken zárt ülésen vitatják meg.

ezután szünet következett, majd fehér lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökhelyettese szólalt fel.

tisztelt akadémia!
kedves elvtársak!

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány nevében őszinte tisztelettel köszöntöm a magyar tudományos akadémia 124. közgyűlését, az akadémia tagjait, a közgyűlés valamennyi résztvevőjét.

akadémiánk évről-évre megismétlődő seregszemléje egyre nagyobb jelentőségű eseménye tudományos közéletünknek, tudósaink és tudományos kutatóink számvetésének pedig egyik fontos fóruma. az ezévi közgyűlés különösen jelentős, mert 3 év munkájáról készít mérleget és a jövőt illetően lényeges kérdésekre kiható programot fogad el.

társadalmunk és népköztársaságunk - ahogy azt pártunk 8. kongresszusa megfogalmazta - fejlődésének új szakaszába lépett és sikeresen munkálkodik a szocializmus teljes felépítésén. a párt politikája egyre nagyobb erőt mozgósít; fokozódik népünk politikai érettsége, s ahogy a hazafias népfront legutóbbi kongresszusán elhangzott; „a szocializmus céljaiban összeforrva alkot, bizakodik a magyar nép...

a szocialista társadalom további sikeres építése mindezekelőtt gazdasági feladataink teljesítésétől függ. ugyancsak nagy feladatokkal kell megbirkóznunk kulturális céljaink megvalósítása érdekében. népünk életében rohamosan növekvő szerepet tölt be a tanulás, a tudományos ismeretterjesztés, az irodalom és a művészetek valamennyi ága. iskolareformunkban a szocialista munkaiskola megszervezését tűztük magunk elé, hogy biztosítsuk a jól felkészült, haladó világszemléletű és a szocialista építést magáénak tekintő szakemberképzést.

ugy gondolom, hogy a népünk előtt álló feladatok sikeres megoldásában továbbra is bizton számíthatunk az akadémia sokoldalú munkájára, a tudomány művelőire. ha a tudomány feladatait helyesen értelmezzük, kötelességünk is minden erőnket mozgósítani a társadalom előtt álló feladatok megoldására, amelyek egyben a tudomány művelőinek legsajátabb egyéni érdekeit is kifejezik.

/folyt.köv./

15.30/a

- 32 -

bb 44. /akadémiai közgyűlés... 6. folyt./- szb

az elhangzott beszámoló - megítélésünk szerint is - igényesen és felelősségteljesen, lényegében eredményes munkáról és nem csekély fejlődésről adott számot. tudósaink és tudományos kutatóink alkotó munkával járulnak hozzá a szocialista társadalom teljes felépítéséhez, s tevékenyen résztvesznek a közügyekben, a társadalom életében is.

korunkban, a társadalmi, gazdasági forradalmak időszakában, a tudományos és műszaki haladás nagy eredményeinek hatására jól ismert a tudomány és a tudományos munka jelentősége és a tudomány művelőinek kiemelkedő szerepe. a tudomány természetátalakító és tudatformáló ereje a fejlődés egyik legjelentősebb tényezője, s hazánkban a szocializmus teljes felépítésének időszakában építő munkánk és kulturális céljaink megvalósításának egyre hatékonyabb segítője. ebből adódik az a követelmény, hogy az akadémia, tudományos erőt a helyesen megválasztott legfontosabb feladatok megoldására fogja össze és az eddiginél is több segítséget nyújtson a gyakorlatnak.

néhány évvel ezelőtt a tudomány és termelés szerves kapcsolatának megteremtésére vonatkozó igény nem lett volna teljesen megalapozott. sok bizonytalanság volt még népgazdaságunk fejlődésének távlatairól, iparunk és mezőgazdaságunk fejlesztésének fő irányairól és arányairól. ma már általános összefüggéseiben és fő mutatóiban fejlődésünk körvonalazott, egyes lényeges vonásaiban külföldi barátainkkal is összehangolt. ebből a programból a tudomány számára megoldandó feladatok lényegében megfogalmazhatók.

a tudomány művelői közül egyesek attól tartottak, vagy tartanak, hogy a szocialista építőmunkát hatékonyabban szolgáló célok háttérbe szorítják az alap kutatásokat. ez a félelem teljes mértékben alaptalan: a jövőben is gondot és figyelmet fordítunk az alap kutatások támogatására. de elsősorban azt kell látni, hogy anyagi és szellemi erőforrásaink ma még minden igény kielégítéséhez nem elégségesek, a társadalmi szükségletek pedig világosabban körvonalazottabbak, mint bármikor. ugy kell tehát a tudomány kutató munka programját megválasztani, hogy abban a szocializmus, illetőleg a kommunizmus anyagi-műszaki bázisát megalapozó, a szocialista és a kommunista társadalom és emberének eszmei arculatát formáló kutatások domináljanak.

ugy gondolom, a körvonalazott igény egyben kifejezi azt is, hogy az eddiginél is jobban növeljük a tudományos munka tervezettségét és szervezettségét. ebben a vonatkozásban különösen nemzetközi tudományos kapcsolataink további szélesítését és elmélyítését tartjuk szükségesnek.

/folyt.köv./
15.40/a

- 33 -

alapvető politikai céljainkkal összhangban van, hogy a tudomány frontján is tovább bővüljenek kapcsolataink a baráti országok tudományos köreivel, hatékonyabbá váljanak a kölcsönös érdekeket szolgáló kutatások. a magyar tudósok és tudományos kutatók hazafias, internacionalista kötelessége, hogy a szocialista tábor országainak további gazdasági gyarapodását, a jövő társadalmának megformálását, és benne népünk boldogulását a nemzetközi tudományos együttműködés és munkamegosztás segítségével is fokozzák.

helyesen állapította meg az elnökségi beszámoló, hogy a tudomány különböző ágaiban folyó kutatások az elmúlt években figyelemre méltó eredményekhez vezettek, s nem egy közülük fontos népgazdasági probléma megoldásához adott kulcsot. ilyenek tekintjük a fizikai, a kémiai, a műszaki és az agrárkutatások néhány eredményét, számos tudományágban tudósaink és kutatóink a nemzetközi tudományos körökben is számontartott kutatásokkal gazdagították a tudomány egyetemes kincsestárát.

a tudományos alkotómunka programja és sikerei egyben azt is illusztrálják, hogy hazánkban ma már iparági méreteket öltött a tudomány művelése, s ebben az új „iparágban”, ezekkel fejezhető ki azoknak a száma, akik hivatástudattal, tudományos felkészültséggel és egyre jelentősebb részben a marxista világnézet igényével szolgálja a szocialista építőmunkát.

a jövőben tudományos intézeti hálózatunk gyors számszerű gyarapítása helyett nagyobb figyelmet kell fordítani a működő bázis megerősítésére, korszerű berendezésekkel való felszerelésére és a munkakörülmények javítására. nem állok egyedül azzal a nézetrel, hogy a főhivatású kutatóintézetekben, az egyetemeken és a főiskolákon és más mellék-hivatású kutatóhelyeken még nagyon sok rejtett tartalék van. ha a jól megválasztott kutatási feladatokra jobban koncentrálnak erőinket és a tudományos munka szervezésének korszerűbb módszereit alkalmazzuk, akkor meglevő erőinkkel is nagyobb eredményeket érhetünk el. új kutatóintézeteket, új komplex kutatási központokat akkor és azokban a tudományágakban hozunk létre, amikor és ahol társadalmunk jövője ezt feltétlenül indokolja, és ahol biztosítottak látszik a tudományos munka legjelentősebb feltételének, az alkotó munkára alkalmas szakembereknek a kinevelése.

a párt és a kormány illetékes szervei az elmúlt években nem egy alkalommal nagyfontosságú gazdasági, kulturális kérdés felvetésekor véleményt kértek az akadémiától is. javaslatokat mindig figyelemmel fogadtuk és igyekeztünk hasznosítani.

/folyt.köv./
15.50/a

a tudományos akadémiának ez a véleményező, javaslattevő szerepe, mintegy kollektív közéleti funkciója azonban még rendszeresebb és aktívabb lehetne. különösen az akadémia ilyen természetű, saját kezdeményezéséből fakadó munkásságára gondolok. akadémiánk a különböző tudományos bizottságokban helyet foglaló tudósok és tudományos munkások kollektíváin keresztül a legkompetensebb fórum módján nyilváníthat véleményt társadalmi-, gazdasági-, és kulturális életünk fontos kérdéseiben. tudósaink alkotó munkájuk mellett ezzel nagyon hasznos társadalmi szükségletet elégítenek ki és fontos közvéleményformáló szerepet töltenek be.

az elnökség beszámolójában a jövőt illetően szerepel, hogy a közgyűlést követően tanulmányozni kell az akadémia munkájának és testületi életének további egészséges fejlődését gyorsító lehetőségeket. a tudomány és a szocialista építés még szorosabb kapcsolatára való törekvés az akadémia testületi munkájának megjavítását, esetleg szervezeti kereteinek tökéletesítését is igényli. különösen a műszaki- és közgazdaságtudományok tartalmi és szervezeti kérdéseinek megoldása elsődleges, mert e két tudományág nagyon jelentős és közvetlen módon gyakorol hatást az anyagi javak termelésére, a társadalmi és gazdasági folyamatok mechanizmusára. az összefüggések keretében természetesen végig kell gondolni az akadémia egész társadalmi szerepét és funkcióját is, de azzal a célkitűzéssel, hogy a tudósok tehetsége és képessége elsősorban a tudományos alkotómunkában hasznosuljon, az akadémia tudományos testülete pedig az egész munkában a katalizátor szerepét töltsse be.

kedves elvtársak!

az akadémia és a tudományos munka egyre nagyobb megbecsülésnek örvend hazánkban. befejezésül én is azt szeretném hangsúlyozni, hogy ez a megbecsülés, az akadémia tagjainak tekintélye attól függően növekszik, ahogy egy-egy területen a társadalmi igények az élet által felvetett problémák megoldásában közreműködnek. vagy ahogyan az elnökség által beterjesztett határozati javaslat megfogalmazza: ha az akadémia legfőbb erőit azokra a kutatási területekre összpontosítja, amelyek ma és a belátható jövőben a társadalmi fejlődés, hazánk szocialista építése számára a legfontosabbak.

ebben az irányban erősítsék, fejlesszék tovább az akadémia tevékenységét!

ehhez kívánok a közgyűlésnek a párt központi bizottsága és a kormány nevében további jó munkát, valamennyiüknek jó egészséget és nemes alkotó munkájukban új sikereket! - fejezte be nagy tapssal fogadott felszólalását fehér Lajos.

/folyt.köv./
15.55/a

bb 44. /akadémiai közgyűlés...9, folyt./-lm

ezután az akadémiai aranyérem és az akadémiai jutalmak átadása következett.

Ligeti Lajos, az akadémia alelnöke ismertette az elnökség határozatát. az idei akadémiai aranyérmet Erdei Ferenc akadémikusnak adományozták azokért a kimagasló eredményekért, amelyeket, mint az akadémia főtitkára, a tudomány szervezésében és mint tudós, szaktudományának művelésében elért. Erdei Ferenc állandóan azon munkálkodik, hogy a tudományos kutatás szorosabban kapcsolódjék a népgazdaság problémáihoz. megalapozta és kiszélesítette hazánkban az agrárgazdasági kutatásokat. a vezetése alatt álló agrárgazdasági kutatóintézet széleskörű segítséget nyújtott a termelőségmozgalmak kibontakozásához és a szocialista mezőgazdaság tervszerű fejlesztéséhez. tudományos kutatási eredményei, könyvei és tanulmányai nagymértékben továbbfejlesztik az agrárgazdaságot és az üzemgazdaságot számos területén.

az aranyérmet Rusznyák István nyújtotta át Erdei Ferencnek, aki meghatottan mondott köszönetet a kitüntető elismerésért.

ezután Rusznyák István átadta az akadémiai jutalmakat a kiemelkedő eredményeket elért tudományos dolgozóknak. az akadémiai jutalom 10 000 forintos első fokozatában öt jelentős tudományos mű szerzőit részesítették. az egyik jutalmat a mai magyar nyelv rendszere - leíró nyelvtan 1-2. kötet szerzői: Deme László, Károly Sándor, Farkas Vilmos, Imre Samu, B. Lőrinczy Éva, H. Molnár Ilona, Ruzsiczki Éva, Szépe György, Temesy Mihály és S. Hámori Antónia kapták. ugyancsak 10 000 forintos jutalmat kapott Dr. Mendöl Tibor egyetemi tanár településföldrajz című, többévtizedes kutató munkáját összefoglaló monográfiájáért, Neugebauer Tibor egyetemi tanár, a fizikai tudományok doktora, a kettős frekvenciával történő fényszórással foglalkozó dolgozataiért, Dr. Knoll József egyetemi tanár, az orvostudományok doktora, az aktív reflexelmélet kidolgozásáért, valamint az általa felfedezett cellulin előállításáért és Nagy Ferenc, a kémiai tudományok doktora, a központi kémiai kutatóintézet igazgató-helyettese, a folyadékfázisú kontakt-katalitikus hidrogénezési folyamatok mechanizmusának felderítése terén elért eredményeiért.

az akadémiai jutalom 8 000 forintos második fokozatát tíz, a 6 000 forintos harmadik fokozatot husz kutató, illetőleg kutatócsoport kapta. a jutalmazottak nevében Nagy Ferenc mondott köszönetet.

a nyilvános közgyűlés Rusznyák István zárószavával ért véget.

délután megkezdődtek a tudományos osztályok ülései, amelyeken megvitatják az osztályvezetőségek beszámolóit. a biológiai tudományok osztályának ülésén Straub F. Brunó akadémikus, a nyelv- és irodalomtudományok osztályának ülésén Tamás Lajos levelező tag, osztálytitkár ismertette a vezetőség beszámolóját. a többi osztályülésre csütörtökön kerül sor./mtl/

16.02/a

-.-

- 36 -

bb 51. nyári vasárnapokon 34 vonat közlekedik a balaton partján - sajtótájékoztató a május 31-én életbe lépő új MÁV menetrendről

t hbj/tm szb vg

1964. április 22.

május 31-én lép életbe a MÁV új menetrendje. a változásokról, a személy és áruszállítás időszerei kérdéseiről szerdán Császár László szakosztályvezető-helyettes tájékoztatta a sajtót.

- a tervek szerint - mondotta - a vasút 1964-ben 403,5 millió utast szállít, 1963-hoz viszonyítva a növekedés 3,1 százalék. a nagy feladat megoldását segíti, hogy az idén a MÁV 172 új személykocsit szerez be. 1964-ben 107,6 millió tonna árut kell rendeltetési helyére juttatnia; 3 200 teherkocsit és 600 különleges tehervagont vásárol, az idén azonban körülbelül 2000-2300 kocsit selejtezni kell. 1964-ben 105-re növekszik a villamosmozdonyok száma és 40 nagyteljesítményű diesel-mozdony segít a szerelvények továbbításában.

- a MÁV vonalain közlekedő nemzetközi gyorsvonatok száma nem növekszik jelentősen, az utazási sebességet azonban a korszerű vonóeszközök beszerzésével növelheti a MÁV. az új menetrendben Budapest-keleti pályaudvar - Záhony, Budapest-keleti pályaudvar - Curtici között már diesel-mozdonyok vontatják a nemzetközi gyorsvonatokat, ezáltal az utazási idő 25-50 perccel megrövidül. sikerül csökkenteni a Pannónia expressz utazási idejét. a Balt-orient-expressz mentesítő vonata helyett az új menetrendben június 15-től szeptember 23-ig Nord-orient-expressz megjelöléssel új gyorsvonat-pár közlekedik Varsóból Sturovo-Budapest nyugati pályaudvar - Cegléd-Biharkeresztes utirányon át Bukarestbe. ezzel a vonattal közvetlen kocsit indítanak Prágába, Constantába és Várnába. május 31-től szeptember 28-ig az Orient-expressz végállomása Budapest-keleti pályaudvar lesz. ebben az időszakban közvetlen kocsit jár Budapest-Bécs-Párizs között. az új menetrend életbeléptével egy időben Bannréve-Lenartovce, valamint Rajka-Rusovce között naponta 2-3 átmenő helyivonattal megindul a személyforgalom. Komárom, Hidasnémeti, Sturovo és Somoskőujfalu határ-átmeneteken néhány újabb helyi járat beállításával és újabb csatlakozások létesítésével készül fel a MÁV a várható nagyobb utasforgalomra. új tranzitvonatok közlekednek Sturovo-Kelebia és Rusovce-Murakeresztesre, illetve gyékényes viszonylatban.

a belföldi forgalomban elsősorban arra törekedett a MÁV, hogy az új diesel- és villanymozdonyok közlekedtetésével, illetve motorvonatok forgalomba állításával csökkentse az utazási időt.

/folyt.köv./

16.09/a

- 37 -

me

me

bb 51. /nyári vasárnapokon... 1. folyt./- szb

ez különösen budapest déli pályaudvar - pécs, illetve dombóvár - gyékényes között érezteti hatását. Lényegesen jobb lesz a vasuti összeköttetés budapest és a vidéki nagyvárosok között a hajdu, a szabócs és a lillafüred express segítségével. a balaton partján hétköznaponként összesen 25, vasárnaponként 34 vonat közlekedik, a pécsiek az eddiginél lényegesen gyorsabban érhetik el a magyar tengerpartot, a velencei tóhoz nyolc vonatpár viszi budapestről az utasokat, ismét közlekedtetik budapest keleti pályaudvar - sopron között a közvetlen kocsit.

a továbbiakban császár lászló szakosztályvezetőhelyettes elmondotta, hogy a budapest-környéki munkásforgalomban igen nagy segítséget nyújtottak az ugynevezett ingavonatok, éppen ezért például budapest keleti pályaudvar - nagykáta között négy pár új ingavonatot indítanak, korszerűbb lesz a közlekedés a lajosmizsei vonalon is.

az utazóközönség tájékoztatására az elmúlt évihez hasonlóan 140 000 példányban hozzák forgalomba a hivatalos menetrendkönyvet, 12 ezer példányban adják ki a balatoni menetrendet, a könnyebb tájékozódás érdekében több nyelven könnyen áttekinthető vázlatos menetrend-nyomtatványt kapnak a külföldről érkező utasok, a déli pályaudvaron is megszervezik a nemzetközi információs szolgálatot, az elgondolások szerint újabb poggyászmegőrző automatákat helyeznek üzembe a keleti pályaudvaron és a nyugati pályaudvaron.

tovább folytatódik a balaton északi partján a vágányok korszerűsítése, szabadbattyántól balatonfüredig már átépített vasútvonalon közlekedhetnek a szerelvények a nyári idényben. /mti/

--

bb 53. hazaérkezett svédországból a magyar oktatásügyi küldöttség

i vt/gk szb zs

1964. április 22.

a stockholmban rendezett magyar tanszeripari kiállítás megnyitására részt vett oktatásügyi küldöttség szerdán visszaérkezett budapestre. e dr. nagy sándor, a művelődésügyi minisztérium főosztályvezetője, - aki a delegációt vezette - elmondta, hogy a kiállítás a svéd szakemberek, a látogatók körében nagy elismerést és élénk érdeklődést váltott ki. a bemutatóval a svéd lapok részletesen foglalkoztak, s ennek kapcsán hosszabb cikkekben számoltak be a magyar oktatásügyi helyzetéről, fejlődéséről, az iskolareformról, amelynek tapasztalatait - mint arra utaltak - svédországban is jól fel tudják használni.

a magyar taneszközök sikerére jellemző, hogy a kiállításon bemutatottak mintegy 80 százalékát már megvásárolták. /mti/

--

16.20/a

- 38 -

me

bb 52. „shakespeare magyarországon,, - emlékkiállítás az iparművészeti muzeumban

t fe/sk-lm fm

1964. április 22.

a nagy angol drámaíró születésének 400. évfordulója alkalmából szerdán az iparművészeti muzeumban „shakespeare magyarországon,, címmel emlékkiállítás nyílt. a színháztudományi intézet által rendezett tárlat megnyitóján megjelent gyalmas jános, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, vadász lászló, a színház- és filmművészeti főiskola igazgatója, a fővárosi színházak és művészeti intézmények vezetői, kulturális életünk számos képviselője. az angol nagykövetség képviselőjében r. bruce, első titkár és d. anderson harmadtitkár vetett részt a megnyitón.

both béla érdekes művész, a nemzeti színház igazgatója, megnyitó beszédében kiemelte:

- a kiállítás tanuságot tett arról: milyen régikeletű, s egész színjátszásunkban milyen mély nyomokat hagyó shakespeare-kultusz van magyarországon. nemzeti színjátszásunk - mondotta mostoha körülmények között és nehezen indult útjára. s éppen, mert ismerjük színjátszásunk történetének nagyon is göröngyös útját, ma büszkeséggel mondhatjuk el: shakespeare művének hamar befogadója és szállásadója lett a magyar színház. az a tény, hogy költészetünk képviselői közül olyan nevek teremtették meg a „magyar shakespeare,,-t, mint arany jános, petőfi sándor, vörösmarty mihály, már meghatározta a viszonyt színjátszásunk és shakespeare drámái között.

- az egyes darabok előadásszámai, legnagyobb jelentőségű színművészeink emlékezései, kéziratok, plakátok, fényképek, díszlettervek, jelmezek sokasága tanuskodik róla: milyen szerves részévé, ismételten megújító és előrelendítő erejévé lett színjátszásunknak shakespeare-kultusza.

- e kiállítás arra is bizonyít, hogy aminek gyökereit oly lelkesen fogadta magába és ápolta korabeli színjátszásunk: shakespeare kultuszát - azt a mi, mai színházunk teljesítette ki. ma és évek óta már nemcsak a főváros, hanem a vidék színházai is úgy nyulnak a 400 éves költő műveihez, mint legigazibb és legsajátabb tulajdonukhoz.

- a világraszóló ünneplés napján az egész színjátszásunk jó lelkiismerettel áll az ünneplők sorában: nem sietve összehordott, a kivételes alkalomra készített produkciókkal fejezi ki háláját shakespeare iránt, hanem nagymultu, folyamatos és fejlődő művészi munkával bizonyítja azt.

ezután dr. székely györgy, a színháztudományi intézet igazgatóhelyettese, mutatta be a jelenlevőknek a kiállítás gazdag anyagát. /mti/

--

16.37/a

- 39 -

me

bb 54. szerdán a csepel vas- és fémműveket kereste fel a hazánkban tartózkodó osztrák gazdasági delegáció

i sz/tné szb vg

1964. április 22.

a hazánkban tartózkodó osztrák gazdasági küldöttség programjában több üzemlátogatás is szerepet. a delegáció tagjai kedden néhány gyárat és külkereskedelmi vállalatot kerestek fel. a delegációt kedden László Andor, a magyar nemzeti bank elnöke fogadta s válaszolt azokra a pénzügyi kérdésekre, amelyek a két ország közötti gazdasági kapcsolatok kiszélesítését érintik.

szerdán ismét gyárlátogatást tett a küldöttség, a csepel vas- és fémműveket kereste fel, ahol Csató László vezérigazgató üdvözölte a vendégeket és megismertette a csepeli nagyüzem több gyár-egységét, szociális létesítményét. a látogatás során folytatott megbeszéléseken értékes tapasztalatcsere alakult ki az osztrák általamosított és magánkézben levő legfontosabb üzemek vezetői, valamint a csepel vas- és fémművek vezetői között.

ugyancsak szerdán Bakonyi Sebestyén Endre, az országos tervhivatal elnökhelyettese folytatott megbeszélést a küldöttséggel.

a delegáció csütörtökön Dunaujvárost, illetve a dunai vasművet látogatja meg. /mti/

--

bb 55. a külügyminisztérium

j szb sr

1964. április 22.

sajtóosztályának meghívására szerdán a Libération, a France Observateur, a Lyon Le Progrès és a Depeche de Toulouse vezető munkatársaiból álló francia újságírócsoport érkezett Magyarországra. a vendégek egy hetet töltenek hazánkban és ismerkednek politikai, gazdasági és kulturális életünkkel. /mti/

--

16.44/a

- 40 -

me

bb 60. ünnepi megemlékezés Lenin születésének 94. évfordulóján

t ni/tné szb zs

1964. április 22.

a magyar szocialista munkáspárt budapesti bizottsága, Budapest főváros tanácsa szerdán v.i. Lenin születésének 94. évfordulóján ünnepséget rendezett Kispesten, a Vörös Csillag Traktor-gyár művelődési házában.

az ünnepségen résztvett és az elnökségben foglalt helyet dr. Minnich Ferenc, az MSZMP politikai bizottságának tagja, államminiszter, Ilku Pál, a politikai bizottság póttagja, művelődésiügyi miniszter, Pap János, a minisztertanács elnökhelyettese, Venézi János, a budapesti pártbizottság titkára, Mód Péter, a külügyminiszter első helyettese, dr. Pesta László, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, az elnökség tagja volt g.a. Gyenyiszov, a Szovjetunió budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete is.

megjelent az ünnepségen Kisházi Ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, Kiss Károly, az elnöki tanács titkára, Szakasits Árpád, a mosz elnöke, ott volt a munkámozgalom számos idős harcosa, a kispesti gyárak, üzemek sok kiváló dolgozója, szocialista brigádvezetője, megjelent a budapesten akkreditált diplomáciai képviseltek több vezetője is.

a magyar és a szovjet himnusz hangjai után Darabos Iván, a párt központi bizottságának tagja, a 19. kerületi pártbizottság első titkára nyitotta meg az ünnepséget, majd Pap János, a minisztertanács elnökhelyettese mondott ünnepi beszédet.

/Pap János beszédét április 21-i bb 82-es kiadásainkon már közöltük. az embargót feloldjuk./

az ünnepség az internacionálé hangjaival zárult, majd művészi műsor következett. /mti/

--

17.10/a

- 41 -

me

bb 56. kilencezer hold rizsföldön permetezik szét az új gyomirtó vegyszert a repülőgépek

vid ká/sk-lm bs

1964. április 22.

a földművelésügyi minisztérium szerdán országos jellegű tanácskozást rendezett szolnokon a rizstermesztéssel foglalkozó termelészövetkezetek szakemberei részére. a tanácskozáson bejelentették, hogy az idén első ízben a termelészövetkezetekben is bevezetik a rizstáblák vegyszeres gyomirtását, a külföldön sikerrel alkalmazott stam f. 34 nevű vegszerrel. az új kémiai anyag kiválóan alkalmas a mohar, a kakaslábfi és más vizigyomok pusztítására. az állami gazdaságokban szerzett tapasztalatok szerint a vegyszeres gyomirtás átlagosan több mint 7 mázsa holdankénti terméstöbbletet eredményez. a kedvező tapasztalatok után ebben az évben a múlt évi területének több mint tizszeresén, kereken 9 000 hold rizsföldön permetezik szét az új gyomirtó vegyszert a növényvédő repülőgépszolgálat gépei./mt1/

..

bb 57. tokajhegyalján megkezdte működését a peronoszpóra jelzőszolgálat

vid ká/sk-lm bs

1964. április 22.

tokajhegyalja szőlőkertjeiben a jelzőszolgálat kiépítése óta sikeresen küzdenek a peronoszpóra ellen. 17 helyen - köztük mádon, tállyán, tarcalon - állítottak fel korszerű műszerekkel felszerelt figyelő állomást. ezek az állomások a szőlőtáblákon elhelyezett műszerek adatai alapján időben jelzést tudnak adni arról, hogy hol, milyen mérvű peronoszpóra veszély várható. a közléseket a községi tanácsok hangosbemondón hozzák a szőlőtermelők tudomására. a jelzőszolgálat megkezdte működését.

az utóbbi napok gyors felmelegedése következtében erőteljes fejlődésnek indult a szőlő. a hajtásokból arra következtetnek, hogy 6-10 nap alatt kilombosodnak a tőkék, s ekkor várható a peronoszpóra megjelenése is. a védekezésre jóelőre felkészültek. a hegyaljai községek földművelésügyi boltjaiban megfelelő mennyiségű rézgálicot, valamint meszet tárolnak.

17.22/a

- 42 -

bb 61. Lenin emlékünnepek vidéken

ö vid/bi/tr szb fm

1964. április 22.

Lenin születésének 94. évfordulóján az ország számos városában és községében rendeztek koszorúzási és emlékünnepeket, ünnepi műsorokat. egerben, a fegyveres erők klubjában tartott díszünnepségen sipos istván, a városi pártbizottság végrehajtó bizottságának tagja, a dobó istván gimnázium igazgatója mondott beszédet. hatvanban a helybeli Lenin termelészövetkezet tagsága a városi művelődési házban rendezett emlékünnepeket.

szocialista bányavárosunk, komló főterén, a Lenin téren, a párt, az állami és társadalmi szervezetek képviselői és a fiatalok küldöttei a proletáriátus nagy vezérének szobra előtt helyezték el a megemlékezés koszorúit. a pécsi sörgyárban a környező ipari üzemek, az egyetemi intézmények, a területi pártszervezetek, a középiskolák és a tanárképző főiskola részvételével zajlott le az emlékünnepek. az ünnepi műsorról a tanárképző főiskola művészeti együttese gondoskodott.

nyiregyháza a mórlicz zsigmond művelődési házban tartották a díszünnepséget. ordas nándor, a megyei pártbizottság tagja, a kelet-magyarország főszerkesztője mondott ünnepi beszédet, majd a lenin életéről készült az évszázad kezdete című filmet vetítették.

diósgyőrött, a Lenin kohászati művekben ünnepi röpgyűléseket tartottak. mintegy 60 ünnepségen méltatták az előadók a gyár nagy névadójának munkásságát, történelmi érdemeit. szerdán délelőtt a diósgyőri kohászati művek mellett felállított Lenin szobor talapzatán a Lenin kohászati művek, a diósgyőri gépgyár dolgozói, valamint a párt- és tömegszervezetek képviselői helyezték el az emlékezés virágait.

kaposvárott a fegyveres erők és a veteránok klubja rendezett emlékünnepeket. a klubhelyiségben összegyűlt vendégek között több mint 30 veterán jelent meg; közülük többen résztvettek a nagy októberi szocialista forradalomért vívott harcokban. az ünnepségen több veterán szólalt fel és emlékezett vissza az egykori hősi harcokra.

békéscsabán, a viharsarki földmunkásmozgalom egykori fellegvárában az mkszmp városi bizottsága, a hazafias népfront és a fegyveres erők klubja rendezésében nagyszabású könyv- és képkiallítás nyílt „Lenin élt, Lenin él, Lenin élni fog”, címmel. a fegyveres erők klubjában lezajlott emlékünnepeken dr. pirityi károly, a békés megyei kórház igazgató-főorvosa méltatta Lenin életét és munkásságát.

/folyt.köv./

17.30/a

- 43 -

bb 61. /Lenin emlékünnepek... 1. folyt./- szb

zalaegerszegen a városi művelődési házban a pedagógusok szakszervezete rendezte a megemlékezést. az ünnepi beszédet pohánka józsef, a megyei pártbizottság titkára mondta.

kecskeméten a bányai julia leánygimnázium disztermében megtartott ünnepségen szerényi sándor, az mszmp központi bizottságának tagja, a pártfőiskola igazgatója méltatta lenin életművét. utána a kecskeméti középiskolák tanulói magyar és szovjet zeneszerzők, költők műveiből adtak műsort.

győrről a szakszervezetek megyei tanácsának székházában gyűlt össze az ünnepelő közönség. lenin életéről és munkásságáról horváth ottó, a magyar rádió- és televízió győri stúdiójának vezetője emlékezett meg. sopronban a petőfi színházban rendeztek ünnepséget, amelyen csikós györgy, a soproni pártiskola igazgatója mondott beszédet.

dunaujvárosban a városi kisz-bizottság ünnepi ülést tartott, majd szerdán délután a szalmacellulózgyár öt kisz alapszervezete összevont ünnepi taggyűlésen adózott lenin emlékének. /mti/

.-.

bb 63. benjamin britten és peter pears elutazott budapestről
1 s/gk szb fm 1964. április 22.

benjamin britten angol zeneszerző és peter pears operaénekes elutazott budapestről.

az angol vendégek itt-tartózkodásuk alatt magyar zeneművészekkel találkoztak, ellátogattak az ikarus karosszéria- és járműgyár, ifju zenebarátaikhoz, akik hangversenyt adtak tiszteletükre.

az angol zenei élet két kiválósága vasárnap este megtekintette az „albert herring”, című vígopera 50. előadását a magyar állami operaházban. az opera szerzőjét az előadás végén meleg ünnepségekben részesítette a közönség.

benjamin britten és peter pears magyarországi vendégszerelése során közös hangversenyen mutatkozott be a zeneakadémián. a nagyszerű koncert műsorán britten holderlin-dalok című szerzeménye, valamint több népdalfeldolgozás szerepelt. /mti/

.-.

17.37/a

- 44 -

bb 58. kétszázezer hold friss tavaszi vetés békésben

vid ká/sk-lm bs

1964. április 22.

a jó idő minden percét kihasználva éjjel-nappal dolgoznak a gépek a békési földeken. naponta 2 500-nál több traktor készíti a magágyat, veti a kukoricát. jól szervezett munkával máris benozták a kései kitavaszkodás okozta elmaradást, s a megyében a friss tavaszi vetés területe meghaladja a 200 000 holdat. 10 termelőségvetés teljesen befejezte a tavaszi vetést, közöttük a 10 000 holdas füzesgyarmati vörös csillag tsz is, ahol 16 nap alatt tették földbe 4 000 holdon a tavasziak magját. a természet is gyorsan behozza a késést. a napfényes, szép időben szinte szemlátomást nőnek a gabonafélék és a pillangóstakarmányok. az első vetésű cukorrépa táblákon és a zöldborsó földeken megkezdtek a sarabolást is. a gyulai állami gazdaságban már vágják és etetik a lucernát, valamint a 60-70 centiméterre nőtt őszi takarmánykeveréket. /mti/

.-.

bb 59. „muzeum”, - házhoz szállítva - összeállították a képcsarnok első vándorkiállítását - az országjáró tárlat sajtóbemutatója a csók galériában

t tf/tr-lm fm

1964. április 22.

a csók istván galériában szerdán bemutatták a sajtó munkatársainak a képcsarnok vállalat által - a képzőművészeti alkotásoknak a vidéki lakossággal való megismertetése és megszerettetése céljából - összeállított képzőművészeti vándorkiállítást.

wortmann sándor, a képcsarnok vállalat megbízott igazgatója bevezetőben elmondotta, hogy a képzőművészeti művek és iparművészeti munkák iránt - a közizlés fejlődésének eredményeként - mind nagyobb az érdeklődés. jól mutatja ezt a képcsarnok áruforgalmi statisztikája is: 1963-ban például az 1957. évinél több mint háromszorta nagyobb forgalmat bonyolítottak le, közel 30 millió forint értékben adtak el festményeket, rézkarcokat és iparművészeti tárgyakat. csupán az idén eddig többek között 40 000 művészi reprodukciót vásároltak az emberek.

a tömegek esztétikai nevelésére, művészeti látáskultúrájának egészséges kibontakoztatására most a képcsarnok vállalat - a művelődésügyi minisztérium, a képzőművészeti alap, a magyar képzőművészek szövetsége, a népi iparművészeti tanács, a népművelési intézet, a múzeumok és a különböző tömegszervezetek közreműködésével - úgynevezett képzőművészeti akcióprogramot dolgozott ki, amelynek egyik legfőbb célja megismertetni a dolgozó parasztságot képzőművészetünk nagy hagyományaival és jelenével.

/folyt.köv./

17.45/a

- 45 -

bb 59. /,,muzeum,,...1.folyt./-lm

ennek érdekében született az új kezdeményezés: „mozgó,, vándor-kiállítást állítottak össze, s ezt a napokban országjáró körútra indítják.

az újszerű tárlatot varga edit, a művelődésügyi minisztérium közművelődési főosztályának helyettes vezetője ismertette. elmondotta: a kiállítás célja, hogy vidéken - a legtávolabbi falvakban, tanyákon is - több megértője, barátja legyen a képzőművészetnek, olyanok, akiknek maradandó élményt, nemes szórakozást és hasznos ismereteket nyújtanak a műalkotások.

a tárlat anyagát összecsukható - harmonikarendszerű - táblákon helyezték el. a kiállítást „összehajtva,, koffernagyságu ládában szállítják, az egésznek mindössze 38 kilogramm a súlya. a „házhoz szállított,, kis muzeum néhány perc alatt bárhol felállítható. a szakképzett tárlatvezetőt magnetofonszalagos ismertető helyettesíti. egy-egy kollekcióban 10-15 művészi reprodukció és ugyanennyi eredeti rézkarc szerepel. a reprodukciók a magyar piktura elmúlt 100 esztendejéről adnak áttekintést jeles festőink - munkácsy, szinyei, ferenczy károly, rudnay, hollósy simon, derkovits, koszta, glatz, fényes, csontváry és szőnyi - legszebb műveinek bemutatásával. a rajzkultúrával legjobb mai grafikusművészeink rézkarcai ismertetik meg a közönséget. a kiállításon látható művek a helyszínen megvásárolhatók, vagy megrendelhetők a képcsarnoktól.

a népművelési autókon „mozgó,, tárlatot először békéscsongrád és hajdu-bihar megyében mutatják be. a tervek szerint még ebben az esztendőben 14 hasonló kollekciót válogatnak össze és indítanak az ország különböző vidékeire./mti/

--

bb 62. amin el hafez köszönő távirata dobi istvánhoz

küim fi/gk-lm zs

1964. április 22.

amin el hafez, a szíriai arab köztársaság forradalmi parancsnoksága országos tanácsának elnöke táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa elnökének szíria nemzeti ünnepe alkalmából kifejezett jókívánságaiért./mti/

--

17.55/a

- 46 -

me

bb 64. idegenforgalmi plakátkiállítás nyílik a kki kiállító termében

k tf szb fm

1964. április 22.

az országos idegenforgalmi tanács, a magyar képzőművészek szövetsége és a kiállítási intézmények rendezésében április 25-én 12 órakor a kulturális kapcsolatok intézetében kiállítás nyílik az idegenforgalmi célokat szolgáló plakátművészeti alkotásokból. megnyitó beszédet mond plesnivj károly, a magyar képzőművészek szövetségének főtitkára és dr. vitéz andrás, az országos idegenforgalmi tanács főtitkára. /mti/

--

bb 65. párt- és állami vezetők részvétlátogatása a bolgár nagykövetségen dimitr ganev elhunytá alkalmából

gk szb zs

1964. április 22.

dimitr ganevnek, a bolgár népköztársaság nemzetgyűlése elnöksége elnökének, a bolgár kommunista párt politikai bizottsága tagjának elhunytá alkalmából magyar párt- és állami vezetők keresték fel jancso georgievét, a bolgár népköztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, s őszinte együttérzésüket fejezték ki abban a gyászban, amely a bolgár népköztársaságot és népét érte nagy fiának, a nemzetközi munkásmozgalom kiváló harcosának halálával.

az elnöki tanács, a magyar szocialista munkáspárt és a forradalmi munkás-paraszt kormány nevében dobi istván, az elnöki tanács elnöke és fehér lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese fejezte ki részvétét. részvétlátogatást tett a nagykövetségen vass istvánné, az országgyűlés elnöke, kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, polyák jános, az országgyűlés alelnöke, kiss károly, az elnöki tanács titkára, mód péter, a külügyminiszter első helyettese és erdélyi károly külügyminiszterhelyettes, valamint a külügyminisztérium több vezető munkatársa. részvétüket nyilvánították a budapesti diplomáciai testület képviselői is. /mti/

--

bb 66. a honvédelmi minisztériumtól

k vt/lk szb zs

1964. április 22.

kapott tájékoztatás szerint az április 22-re virradó éjszaka, illetve hajnalban budapesten észlelt robbanások gyakorlatozó szupersonikus repülőgépek által előidézett hangrobbanások voltak. /mti/

--

18.01/a

- 47 -

me

bb 67. megemlékezés az iskolákban Leninről

k vt/gg szb zs

1964. április 22.

Szerdán országsszerte megemlékeztek az iskolákban v.i. Lenin születésének 94. évfordulójáról. az osztályokban a pedagógusok méltatták Lenin életét, munkásságát, a világ első proletárforradalmában betöltött kiemelkedő szerepét. /mti/

--

bb 68. budapesten tartotta 2. ülészakát a Képzőipari és elektronikai ipari állandó bizottsága

szb vg

1964. április 22.

a képzőipari és elektronikai ipari állandó bizottsága április 15-től 21-ig budapesten tartotta 2. ülészakát.

a bizottság munkájában résztvett a bolgár népköztársaság, a csehszlovák szocialista köztársaság, a lengyel népköztársaság, a magyar népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a román népköztársaság és a szovjetunió küldöttsége.

a bizottság megvitatta a képzőipari országok rádiótechnikai és elektronikai ipara 1966-1970. évi fejlesztési és alapvető beruházási terveinek összehangolását és megfelelő határozatokat hozott.

a bizottság megvizsgálta azokat a javaslatokat is, amelyek arra vonatkoztak, hogy milyen jellegű és formájú legyen az együttműködés a képzőipari és a szocialista országok elektromos- és hírközlési együttműködési szervezete között.

a bizottság meghatározta további tevékenységének főfeladatait, jóváhagyta szakosztályainak és más szerveinek munkatervét. /mti/

--

18.04/a

- 48 -

me

bb 69. atlanti léghullámok érkeztek: 7-10 fokkal csökkent a nappali felmelegedés - ismét derültebb idő

i cs/gk-lm ká

1964. április 22.

az atlanti-óceánról érkezett első hűvös léghullám kedden este és a szerdára virradó éjszaka „csapott át”, az országon. a felhősödés kissé tovább erősödött, de szerdán reggelig csupán szentgotthárd vidékén hullott 1 milliméternyi csapadék. szerdán sopron, pápa, zalaegerszeg, majd pécs, baja és szeged megfigyelőállomása jelzett átfutó kisebb záporosókat, a csapadék azonban mindenütt a mérhető mennyiségén alul maradt. az időjárási frontok igazi csapadékzónája Lengyelország fölé húzódott.

az átalakulás országsszerte 7-10 fokkal csökkentette a nappali hőmérséklet szintjét: míg kedden általában 22-25, a keleti országrészekén 24-27 fokig szökött fel a hőmérséklet, szerdán már csak 15-19 fokos maximumok alakultak ki. az előzőnél sokkal gyengébb második óceáni hullám szerda délután érkezett az ország légterébe, a jelek szerint azonban ettől sem várhatunk számottevő csapadékot. újabb erős időjárási front jelenleg nincs a kontinens felett. csütörtökre valószínűleg megritkul a felhőzet, a szerdánál valamivel több napsütésre számíthatunk, a hőmérséklet kissé fokozódik. a reggeli minimumok valószínűleg 5-9, a csütörtöki maximumok pedig 16-20 fok között alakulnak ki. /mti/

--

bb 70. ifjúsági gyűlés a miskolci egyetemen

vid j-lm fm

1964. április 22.

a gyarmati ifjúság napja alkalmából a miskolci nehézipari műszaki egyetemen - a kis-bizottság rendezésében - szerdán szolidaritási gyűlést tartottak, amelyen jaimé ballestas, a divsz főtitkár helyettese mondott ünnepi beszédet. az összejövetelen résztvett a hazánkban tanuló ázsiai, afrikai, latin-amerikai diákok nagyszámu csoportja is. /mti/

--

bb 71. ünnepi hangverseny salgótarjánban

vid j-lm fm

1964. április 22.

a nógrád megyei tanács művelődésügyi osztálya, valamint a salgótarjáni városi tanács végrehajtó bizottsága a magyar-csehszlovák barátság és kölcsönös segélynyújtási szerződés megkötésének 15. évfordulója alkalmából szerdán ünnepi hangversenyt rendezett salgótarjánban, a józsef attila művelődési otthonban.

a két nép barátságának jegyében rendezett hangversenyt dr. homoki lászlóné, a városi tanács vb. elnökhelyettese nyitotta meg. a műsorban közreműködött boda eszter hegedűművész és mátyás margit zongoraművész. /mti/

--

18.10/a

- 49 -

me

bb 72. tíz és fél napi keresetnek megfelelő nyereségrészesedési
átlag a nehéziparban

i szf/gk-lm vg

1964. április 22.

a nehéziparban megállapították az 1963. évi nyereség-
részesedés mértékét.

a nehézipar átlagos nyereségrészesedése tíz és fél nap.
ezen belül a szénbányászat átlaga 10,5, az országos kőolaj- és
gázipari tröszté 15,6, a vegyipari tröszté 11,1 nap. a vegyi-
ipari trösztéhez tartozó vállalatok közül kiemelkedő munkájával
a lakk- és festékipari vállalat 26,2, a műszétermelő vállalat
26,2, a magyar viscosagyár 24,8-as átlagot ért el. a gyógyszer-
ipari trösztnek 9,9-es átlag jutott, de például az alkaloida
vegyészeti gyárban 21,6, a biogal gyógyszergyárban 24,2 napi
keresetnek megfelelő részesedéshez jutnak a dolgozók. a magyar
aluminiumipari tröszt átlaga 9,6, az országos gumipari vállal-
laté 9, az egész villamosenergia-ipart magában foglaló magyar
villamosműveké 11,3 nap.

a nyereségrészesedést ezen a héten valamennyi iparágban
kifizetik./mti/

--

bb 73. békegyűlés tatabányán

vid lk-lm fm

1964. április 22.

a leszerelési hónap alkalmából szerdán békegyűlést
rendeztek tatabányán az erkel ferenc művelődési házban. vég-
zőzsefnek, a hazafias népfront városi bizottsága elnökének
megnyitója után harmati sándor, az mszmp központi bizottságának
tagja, a hazafias népfront országos tanácsának titkára méltatta
a békeharc jelentőségét, majd a művelődési ház művészeti
együttesei adtak műsort./mti/

--

18.33/a

- 50 -

me

bb 75. az országos találmányi hivatal elnöke az ujitómozgalom
időszerei kérdéseiről

t sl/gk-lm la

1964. április 22.

az országos találmányi hivatal és az ujitók lapjának
szerkesztősége szerda délután a fémmunkás művelődési házban
ankétot tartott a 4. angyalföldi ujitó és tapasztalatcsere
kiállítás alkalmából. a tanácskozáson tasnádi emil, az országos
találmányi hivatal elnöke az ujitómozgalom időszerei kérdéseiről
tájékoztatta a kerület ujitóit.

a többi között elmondotta, hogy a társadalom fejlődésé-
vel az ujitómozgalom iránti követelmények is mind nagyobbak,
az ujitás fogalmáról alkotott felfogásunk is megváltozott, ma
már nem tekinthetjük alkotó kezdeményezésnek, többletmunkának,
ujításnak a valóban kézenfekvő apró javaslatokat, ötleteket,
amelyeknek közreadása egyszerűen állampolgári kötelesség, ugyan-
akkor azonban meg kell becsülni minden ujitást, amely segíti
az üzem vagy a népgazdaság fejlődését, tekintet nélkül arra,
hogy azt ki nyújtja be. az előadó helytelenítette azt a nézetet,
hogy az ujitómozgalom csak a munkásoké; hangsúlyozta: a népgaz-
daság fejlődéséhez elengedhetetlen a műszakiak ujitó tevékeny-
sége is, bár a munkaköri kötelességet nem lehet rendeletileg
részletesen meghatározni, a gyárak, iparágak vezetői el tudják
dönteni, hogy a mérnök vagy technikus alkotása túllépi-e munka-
köri kötelességét, a műszakiak többet adnak-e, mint amennyit
fizetésükért el lehet várni tőlük. na igen, akkor az ujitási
díj a műszakiakat is megilleti. a jelenlegi ujitási rendelet,
amely a munkaköri kötelesség meghatározását kizárólag a szakmai
vezetésre ruházza, sok visszasságra ad okot, ezért az országos
találmányi hivatal javasolja, hogy az ujitó a munkaköri kötelesség
megállapítása esetén is fellebbezhessen a bírósághoz.

tasnádi emil ezután szembeszállt azzal a gyakran elhangzó
véleménnyel, hogy az ujitómozgalomra csupán a szocializmus építé-
sének kezdeti időszakában van szükség. a fejlődés megköveteli,
hogy minél nagyobb legyen a dolgozók kezdeményező ereje, a munká-
sok is mindinkább bekapcsolódjanak a szellemi alkotómunkába. a
fejlett kapitalista országokban - az usa-ban, angliában, az nszk-
ban - is mind nagyobb figyelmet fordítanak az ujitómozgalomra. nyuga-
ton természetesen nem érdekük a munkásoknak, hogy munkaerő sza-
baduljon fel, mert ez munkanélküliséggel jár, nálunk azonban az
egész társadalomnak és az ujitóknak személy szerint is érdekük a
kezdeményezés, az alkotás.

az országos találmányi hivatal elnöke ezután ismertette az
ujítómozgalom eredményeit, majd a beszámolót vita követte./mti/

--

19.25/a

- 51 -

me

bb 74. magyar és csehszlovák zeneművészek baráti találkozója
a csehszlovák kulturában

t áe/tné-lm fm

1964. április 22.

a csehszlovák kultúra és a magyar zeneszerzők szövetsége szerdán baráti találkozóra hívta meg a. alois nába és j. z. bartos csehszlovák zeneszerzőket és a magyar zenei élet több neves képviselőjét. a vendégek a magyar-csehszlovák barátsági és kölcsönös segélynyújtási szerződés aláírása évfordulójának ünnepségeire érkeztek hazánkba és csütörtökön hangversenyen mutatkoznak be a budapesti közönségnek. a nemzetközi hírnevű zeneszerzők a meleg hangulatu, baráti összejövetelen hosszan beszélgettek magyar kollégáikkal és részleteket mutattak be műveikből./mti/

-. -

bb 76. több mint 30 békegyűlés szabolcsban - vasárnap 15
nagyobb rendezvényre kerül sor

vid j-lm fm

1964. április 22.

szerdán este a szabolcs-szatmár megyei nyirlugoson békegyűlést rendeztek, amelyen dr. p. szabó gyula, a megyei tanács vb. elnökhelyettese mondott beszédet. a megyében a leszerelési hónap megkezdése óta már több mint 30 békegyűlést tartottak, ezenkívül számos más fórumon: tanácsi vb. ülésen, brigádgyűlésen foglalkoztak a leszerelési hónap jelentőségével.

a következő napokban további rendezvényekre kerül sor. a néten még három községben, vasárnap pedig 15 helyen lesz békegyűlés./mti/

-. -

bb 77. a düirer teremben megnyitották szász endre grafikusművész kiállítását

t tf/tr-lm la

1964. április 22.

szász endre grafikusművész alkotásaiból a düirer teremben szerdán este megnyitották a képcsarnok vállalat új kiállítását.

a megnyitó ünnepségen, amelyen résztvett wortmann sándor, a képcsarnok vállalat megbízott igazgatója, murányi kovács endre író ismertette a kiállító mester munkásságát és bemutatott alkotásait. a tárlat anyagában mintegy félszáz grafikai mű szerepel, közöttük villon, heine és csehov művek illusztrációi, valamint a kalevala-sorozat.

a grafikai bemutatót május 6-ig, naponta fél tiztől hat óráig tekintheti meg a közönség./mti/

-. -

19.50/a

- 52 -

me

bb 78. időjárásjelentés

hmé-lm la

1964. április 22.

a meteorológiai intézet jelenti április 22-én, szerdán este 19 órakor:

felhőátvonulások

várható időjárás csütörtökön estig:

felhőátvonulások, szórványosan előforduló záporokkal, időnként élénkebb nyugati szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet: 16- 20 fok között./mti/

-. -

bb 79. fogadás az osztrák követségen

-lm la

1964. április 22.

dr. simon koller, az osztrák köztársaság budapesti követe szerdán este a követségen fogadást adott a hazánkban tartózkodó osztrák gazdasági küldöttség tiszteletére.

részt vett a fogadáson dr. lévárdi ferenc nehézipari miniszter, szilágyi béla külügyminiszterhelyettes, bacsoni jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes és bakonyi sebestyén endre, az országos tervehivatal elnökhelyettese, valamint a magyar gazdasági élet számos képviselője./mti/

-. -

20.28/a

- 53 -

Vege

me

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Béni utca 6-7. Telefon: 169 400, 169 490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1964. április 23.

bb 1. a tanköteles korba lépő gyerekek orvosi vizsgálata május 1 és június 15 között

i vt/hmé-Lm sz

1964. április 23.

az egészségügyi és a művelődésügyi minisztérium együttes rendelkezésben szabályozta a tanköteles korba lépő gyerekek beiratás előtti kötelező orvosi vizsgálatát, a most megjelent rendelkezés értelmében a vizsgálatot a beírást megelőző május 1 és június 15 között kell megtartani.

az orvosi vizsgálat elvégzése az iskolaorvos, ha pedig ilyen az iskolában nem működik, az illetékes körzeti orvos feladata, ha szakorvosi vizsgálat is szükséges, azt az iskolai szakorvosi rendelőben, vagy az illetékes szakorvosi rendelőintézetben bonyolítják le.

a vizsgálat helyét és pontos időpontját az iskola igazgatója a vizsgálatot végző orvossal egyetértésben állapítja meg, s erről a gyermekek szüleit 8 nappal korábban írásban értesíti.

az orvosi vizsgálat általános jellegű, csak szükség esetén terjedhet ki szakorvosi vizsgálatra is, az eredményről az orvos igazolást ad, ha a tanköteles beiratását az orvos nem javasolja, ennek okát megjelöli az igazolásban, a szülő, vagy gondviselő azonban a tanköteles korba lépő gyermeket az orvosi vizsgálat eredményétől függetlenül köteles az általános iskolába beírni.
/mti/

--

bb 2. pénteken tőrjén sorsolják a Lottót,

i kf-lm vg

1964. április 23.

a hónap utolsó Lottó sorsolását, a 17. játékhét nyerőszámainak a húzását, április 24-én, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel tőrjén rendezi a sportfogadási és lotto igazgatóság. sorsolással döntenek el azt is, hogy melyik hét szelvényei vesznek részt a hétfői tárgynyemény húzáson.
/mti/

--

- 1 -